

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Święto

Po raz piąty obchodzimy uroczyste święto zbratania się Polski z morzem. Początkowo „Święto Morza” przypadało na dzień 31 lipca, lecz w 1932 r., Kurja biskupia w Pelplinie, na Pomorzu władza kościelna, zarządziła, że po wszystkie czasy dzień 29 czerwca, dzień Apostołów Piotra i Pawła, będzie dniem polskiego „Święta Morza”.

Obchód ma na celu zbiorowe zdemonstrowanie uczuć społeczeństwa wobec żywiołu morskiego, przywiązanie do naszej twórczej pracy na wybrzeżu i zbliżenie się osobiste do przystani naszej wiary, nadziei i miłości, wykutej w pomniku czynu morskiego — do Gdyni, skąd otwarły się przed odrodzoną Polską nowe w historii widoki dobrobytu zarówno materialnego, jak duchowego.

Jesteśmy państwem morskiem rozumiemy olbrzymie znaczenie posiadania własnego wybrzeża i własnego portu. Zdajemy sobie sprawę z tego, że z dziedzictwa Piastów i Jagiellonów, sięgającego ongi od Odry do zatoki Fińskiej, został nam tylko mały szczyłek wybrzeża o długości zaledwie 73 km. (linia brzegowa wraz z mierzeją helską liczona, wynosi 147 km.). Tem więcej brzeg morski obecnie stał się nam drogi i cenny, tem więcej bronić go nam trzeba, chronić i pielęgnować.

73 kilometry morskie brzegu pozostało nam z dziedzictwa Bolesławów, kiedy brzeg nasz sięgał do Odry, z dziedzictwa przedhistorycznego, kiedy słowiaństwo sięgało po Łabę. Na tym brzegu kwitły polsko-słowiańskie grody — Gdańsk, Kołobrzeg, Kamień, Szczecin, Wolin.

Parliśmy nad ten Bałtyk gromadnie, splawiając „na komisjach, bykach, tyżwach, gabarach, kozach i po bitkach”, na lichtugach, berlinach, krypach i batach — dobro wszelakie, którem pęczniała Polska.

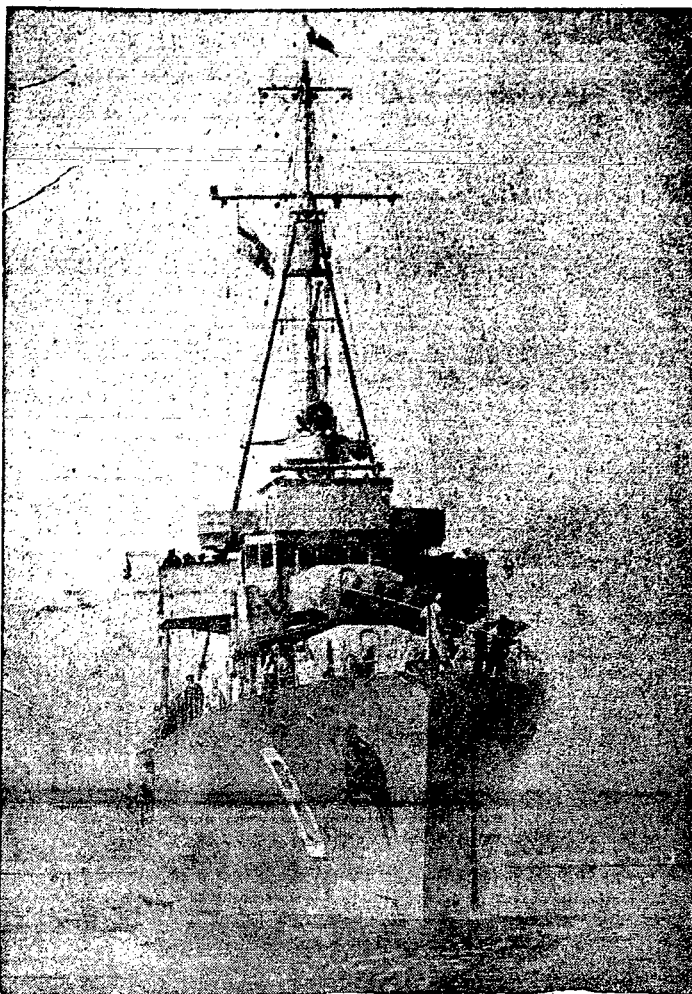
Jeno tam dalej, na pełnem morzu nam się nie sporzyło. Żeglował ci pono półlegendarny Wizymierz, wnuk Lecha, czubiąc się z Duńczykami. On to założyć miał Gdańsk. Potykał się z Duńczykami i Bolko Krzywousty, już z Duńczykami sprzymierzony, już zdobywający grody przymorskie aż za Kołobrzeg i Szczecin i nawet Rugę.

Ale potem nic do czynienia na morzu nie mamy, aż kiedy otrzymaliśmy Niepodległość, poczęło się dzieło przez myślnie, ciągłe, nieprzerwane, zgodne, mądrejsze, niż skłócenie ludzie, dzieło instynktu.

„Święto Morza” zwróci ku Gdyni niemal wszystkie oczy, myśli i serca. A jest czem natknąć duszę radośnie!

Praca w Gdyni z każdym rokiem coraz wspanialsze wykazuje statystyczne rezultaty. Port, który w ciągu kilku lat, jak grzyb wyrósł po deszczu, dziś zdobył sobie prawie wszystkie rynki handlowe Bałtyku, posiada doskonałe urządzenia techniczne, a przedewszystkiem naszą własną, polską flotę handlową.

Mimo kryzysu, mimo zmniejszają-

POLSKA MARYNARKA WOJENNA. — KONTORTORPEDOWIEC „BURZA”.

Morza

cych się obrotów towarowych z zagranicą, udział portu gdyńskiego w imporcie i eksporcie stale wzrasta. — Przeszło trzecia część obrotu towarowego Polski przechodzi przez Gdynię. Port gdyński jest dziś czołowym na Bałtyku, a szóstym co do wielkości obrotu towarowego w Europie.

Dziś port gdyński ma nabrzeża dłu gości jedenastu kilometrów i baseny o obszarze 320 ha., przystosowane do przyjmowania największych transatlantyków. Składy żelbetowe, składy olbrzymie, rozpięające się na 182 tys. metr. kw.: chłodnię największą w Europie na 1200 wagonów; elewator na 15.000 ton; 75 dźwigów, przetwarzających 7.500 ton na godzinę, wielkie dziedzińce portu, całe jego krainy, przeznaczone każda na inny przeładunek: eksportowego węgla i importowego złomu, rudy, przemysłu rybnego...

To sprawy morsko-lądowe.

Ale poczęliśmy budować okręty.

Będziemy budowali nie tylko dlatego, że tego wymaga prestiż Polski, obronność, samodzielność gospodarcza, bilans handlowy. Będziemy budowali i dlatego, że kapitał inwestowany w żegludę morskiej jest bardzo mały w stosunku do usług, jakie żegluga oddaje gospodarstwu narodowemu. Ilość osób, obsługujących żegludę całego świata, wynosi około 450.000, a łącznie z budową okrętów — około 700.000 osób. Cyfra znokma. Okrętów oceanicznych (ponad 2000 ton) jest na świecie około 2.000. Ogólna wartość wszystkich oceanicznych okrętów świata wynosiła przez wojnę nie więcej, niż 300 milj. funtów szterl. t. zn. mniej aniżeli kapitał inwestycyjny w dwóch angielskich przedsiębiorstwach kolejowych.

Ale sprawy morskie nie dadzą się załatwić, jak tylko w zespole wszystkich czynników. Nie powstawały potęgi morskie z kalkulacji, z rachunku. Powstawały z narastania „ludu morskigo”.

Gdynia, nasze wybrzeże, nasze wsiłki, to nie wyskok żaden; to rodzenie się dziejom świata nowego morskigo narodu.

Ale, aby się utrzymać ze swymi sprawami morskimi, trzeba coś więcej, niż pracy i woli. Kto wie, czy przez myślny i twardy lud Piastowski nie stworzyłby i w zaraniu dziejowej potęgi morskigo, gdyby nie jego charakter pełny, dobrotliwy, nie na skałach bez płodnych, nie na wikingowych pustko wiać zrodzony, a w kołodziejowym szumie lip; morze tak samo szumiało jak owe pszczelne lipy. A tymczasem żywił morskigo, to okrucieństwo, to prawo silniejszego.

Nowoczesna Polska to rozumie. I jak poprzednie lata były kolejnymi stadjami narastającej świadomości morskigo, jak kolejno — rzekłbys — odsłaniały się narodowi — rzeczy niewiadomemu, idącemu za instynktem — etapy sprawy morskigo: budowa portu, kupno okrętów, rybołówstwo morskigo, wreszcie stocznia własna i budowa okrętów — tak teraz

Pod wysokim protektoratem p. Prezydenta Rzeczypospolitej

„Święto Morza”

OBYWATELE!

Dorocznem „Świętem Morza” uroczyste i radośnie złączeni, stajemy w obliczu naszego dorobku morskigo, z oczyma zwróconymi ku rozległemu widokom naszym spraw morskich i kolonialnych.

Spojrzenie w przeszłość lat zaledwie kilkunastu przejmując nas dumą spełnionych czynów. Gdynia — morską stolicą Rzeczypospolitej — stała się zawołaniem i drogowskazem dla twórczych sił Narodu, który chce i musi zdobyć konieczne warunki lepszemu bytu i należne Polsce stanowisko w świecie.

Rozwój naszego handlu morskigo i floty handlowej jest dowodem wciąż rosnącego znaczenia dróg morskich dla gospodarstwa narodowego i wzmagającej się pracy polskiej na morzu.

Jeszcze 10 lat temu mieliśmy zaledwie 19 statków handlowych. Dziś mamy ich ponad 100. Przeszło trzy czwarte naszego obrotu towarowego z zagranicą idzie drogą morską przez nasze porty — Gdynię i Gdańsk. Wymowę tych cyfr każdy już sobie dobrze uświadamia.

Zyjemy jednak w czasach przelomowych, kiedy bezpieczeństwo granicy morskigo i polskich dróg morskich staje się naczelnym zagadnieniem w programie obrony narodowej.

Sila ponad prawem przelastacza oblicze współczesne świata. Wszystkie państwa podjęły wielką wysiłek zbrojeń na morzu, lądzie i w powietrzu.

Dlatego w tym roku „ŚWIĘTO MORZA” obchodzimy pod jednym hasłem „MUSIMY POLSKĘ DOZBROIĆ NA MORZU”

UKAZMY SILNE, ZBROJNE RAMIĘ!

DOZBROJENIE na morzu — jest nakazem chwili.

DOZBROJENIE — to dalszy, bezpieczny rozwój polskiego wybrzeża — Gdyni, dzieła naszych serc, umysłów i rąk.

DOZBROJENIE — to wyłoty dział okrętowych, strzegące wolności naszych szlaków morskich.

DOZBROJENIE — to sila, stojąca na straży naszych praw na Bałtyku — to groźna przestroga dla tych, którzyby się ośmielili pokusić na naszą własność.

W dniu „Święta Morza” postanawiamy:

Ośmiemy na morzu stworzyć — strzeż! — Nie dać! — Rozszerzać!

Wolę naszą ujawniajmy czynem — powszechną zbiórka na Fundusz Obrony Morskigo.

KOMITET „ŚWIĘTA MORZA” w Częstochowie.

Dozbroić Polskę na morzu!

z całą wyrazistością przed naszymi oczyma staje, że ten obiecujący nasz dorobek morski musi być chroniony przez polskie okręty wojenne. Chłop już to rozumie po zapadłych gminach śródlądowych i powiada, że „Morska Brama nie obroni się sama”. „Gdy będą torpedowce, nie potoną handlowce”. „Nie damy wybrzeża — trafią na jeża”.

Z tych powiedzeń lotnych, które poczynają kursować, z trosk i niepokojów narodu, który nie zatracił instynktu morskigo, z przewidywań przyszłości, powstaje hasło tegorocznego „Święta Morza”:

Dozbroić Polskę na morzu.

Patrząc w lata przeszłe, mamy wiarę. Patrząc w lata przyszłe, czujemy się narodem młodym. Więc patrząc w przyszłość, widzimy polskie okręty wojenne, bez których nie masz całości, nie masz ukoronowania naszych spraw morskich.

W krajach, które już zdawna miały możność wychować swe społeczeństwo w zmyśle morskim, podobne uroczystości, jak nasze „Święta Morza”, mają za sobą rozległe tradycje ludowe. Wyrażają się one w formie zabaw, festynów kwiatowych i regat żeglarskich. U nas „Święta Morza” jest obchodem, pojętym o wiele głębiej — jest to bowiem manifestacja narodowa w formie ślubowania wszystkich naszych uczuć rozwiniętej nad Bałtykiem banderze z Orłem Białym. R...

ZAKŁADY GRAFICZNE

F. D. Wilkoszewskiego
w Częstochowie, Aleja 52, tel. 22-45
przyjmują wszelkie roboty drukarskie.

Polskie przykazania morskie

Co każdy o morzu wiedzieć powinien? — Panem świata jest państwo, które panuje nad morzem i oceanami.

Czyja własnością są morza i oceany? Morza i oceany należą do każdego, kto chce z nich korzystać. Obszar wodny wynoszący około 3/4 całej przestrzeni kuli ziemskiej — stanowi wspólną własność wszystkich ludów świata.

Jakie korzyści daje ludziom morze? Morze jest najtańszą drogą komunika-

cyjną pomiędzy wszystkimi częściami świata, a więc i pomiędzy wszystkimi ludami, zamieszkującymi go.

Morze jest najlepszą drogą handlową bez opłacania pośredników.

Rozporządzając statkiem, rozsyłasz towary do najdalszych portów.

Korzyści z morza są ponadto niesłychanie różnorodne. Rybołówstwo jest dostępne dla każdego. Norwegia żyje przede wszystkim ze swych rybackich źródeł dochodu. Grecja utrzymuje się głównie z żeglugi przewozowej, a niemal dochodu przyczynia jej handel gąbkami. Dla letników brzeg morza jest najzdrowszy.

Dla turystów — morze jest łącznikiem z każdym krańcem ziemi.

Dla państwa — morze jest oknem na świat.

Jak gospodarzyć na morzu? Flota! Flota! Flota! Państwo posiadające dużą flotę handlową i wojenną czerpać z niej będzie zawsze korzyści i otuchy w obronie swych żywotnych interesów.

Czy rozumiesz znaczenie morza dla człowieka? Tak, — piękno jego nie objawia się tylko w obrazie natury, lecz w godności pracy żeglarskiej i walce o

Prywatna Żeńska Szkoła Krawiecko-Bielżniarska

Tow. „Samopomoc” w Częstochowie, Aleja Kołuszki 15.

Szkoła ma pełne prawa państwowe i korzysta ze zniżek kolejowych. Nauka trwa 3 lata, obejmuje dział krawiecko-bielżniarski i naukę gospodarstwa domowego. Oprócz nauki za wodę są przedmioty ogólnokształcące. Uczennice po 3 latach nauki otrzymują świadectwa ukończenia szkoły i świadectwa czeladnicze. Kancelaria przyjmuje codziennie zapisy uczennic. Internat na miejscu.

Oibrzymie wydatki na zbrojenia Niemiec

Londyn. — „Morning Post” przytacza w artykule specjalnego korespondenta autentyczne dane, dotyczące wydatków zbrojeniowych Niemiec, które były żywo komentowane przez tutejsze koła polityczne. Według tych danych wydatki skarbu niemieckiego w r. 1935 wyniosły na utrzymanie armji, floty i lotnictwa 240 milj. funt. szterl., na wydatki jednorazowe 40 — 500 milj. funtów. — W ciągu 3-eh lat od stycznia 1933 r. do grudnia 1935 r. zadłużenie wewnętrzne skarbu państwa na cele zbrojeniowe wzrosło na miliard 240 milj. funtów.

Pozatem zaś z dochodów budżetowych na utrzymanie sił zbrojnych wydano 300 — 40 milj. funtów, tak, że wydatki zbrojeniowe w ciągu 3-eh lat wyniosły oibrzymia sumę i miliard 600 milj. f.

Jeżeli chodzi o rok bieżący, „Morning Post” twierdzi, że wydatki Niemiec na zbrojenia wyniosą około 900 milj. funtów, z czego połowę przedstawiają wydatki na utrzymanie sił zbrojnych. — W ciągu więc 4-eh lat ostatnich wydatki Niemiec na zbrojenia osiągnęły gigantyczną sumę 2 i pół miljarda funtów, czyli 66 miliardów złotych.

NOWOOTWARTY

Zakład Pogrzebowy JAN STARCZEWSKI

Częstochowa, ul. Narutowicza 31.

Wielki wybór trumien metalowych, dębowych i sosnowych. Wynajem karawanów — wleńce. Geny konkurencyjne.

Z TYGODNIA

NA TYDZIEŃ.

Zarówno ci, którzy byli naoczniymi świadkami przewrotu bolszewickiego w Rosji i szczęśliwie uszli katowskiej śmierci czerezywczak, jak i przezorni i doświadczeni politycy, ani na chwilę nie wątpili w to, żeby Trocki, ten herasz, a zarazem minister wojny, ten rzekomy „wyrzaniec”, nie miał powierzonej sobie jakiejś specjalnej misji w Europie i w państwach, w których jako „prześladowany politycznie” uciekinier pragnie zamieszkać. Bo jakże to? Jakich tam Kutłepowych i t. p. strzeżonych, jak oka w głowie, monarchistów, sprzata się dowolnie z obcych stolic i wywozi do siebie dla skrócenia o całą głowę, a takiemu Trockiemu, to nigdy nie i jedździ sobie, dokąd chce.

Cała ta taktyka bolszewicka nie była znów tak trudną do przejrzenia, a jednak Trockiemu wszędzie ułatwiano pobyt i rozpisywano się o nim, chociaż wiadomo wszystkim, czego dokazał, jakie morze krwi niewinnej przelał. Jednym słowem komedia była dobrze zaplanowana i Trocki, jako żyd i współtwórca bolszewizmu, doskonale się wywiązał ze swej misji, gdyż z pomocą żydów, swoich współwyznawców, z bolszewizował niemal całą Europę. Z bolszewizował dla tej samej idei, co Rosję — dla żydów.

I byłoby już wszystko gładko żydom-troccistom poszło, gdyby nie Krzyż, a w nim wiara i uczciwa miłość ojczyzny.

Włochy i Niemcy, jako państwa ściśle narodowe, odrzuca się spostrzegły i nie dopuściły do siebie tego trądu politycznego, a tem łatwiej im to poszło, bo

odsetki żydów są tam znikome, ale Hiszpanja już się położyła pod nóż czerezywczaka bolszewickiej, Francja ledwie dyży, a na Polskę idzie taki napór, że jeżeli wszyscy się dobrze i prędko nie o-pamiętają, to możemy mieć nie jeden jeszcze kłopot z żydami. I tem większy, że obsiedli Polskę, jak liszki drzewo, że objedli nas, jak liszki liście i przekonani są niemal, że Polacy już nigdy nie są w stanie wyzwolić się ekonomicznie z jarz ma żydowskiego.

Nie byłoby u nas jeszcze tak źle, bo wywalczyliśmy, mimo poważnego sprzeciwu żydów, niepodległość polityczną, więc musimy wywalczyć i niepodległość ekonomiczną, a przykładem dla nas niech będą Włochy, ale niestety opóźnienie pod tym względem następuje z naszej własnej winy, z naszej małej wiary w nas samych, w nasze niespożyte siły twórcze — w misję dziejową Narodu Polskiego.

Tak się dzwinnie złożyło, że niemal w ciągu ubiegłego tygodnia o bolszewizm, który pragnie ovladnąć naszym krajem, mówił bawący w Częstochowie po powrocie z bolszewii pewien pastor, najpierw w kościele ewangelickim, a następnie w klubie młodzieży ewangelickiej.

Mówił i objaśniał, co to jest bolszewizm i ostrzegał słuchaczy przed tą plagą ludzkości, której rozsądnikami są żydzi. Oni to dla swych niecznych celów i korzyści materialnych pograżyli Rosję chrześcijańską w odmet zbrodni i satanizmu, oni to miliony inteligencji rosyjskiej wyprowadzili pod strzały czerezywczak, przywódcami których byli i jeszcze w niektórych są żydzi. Okropności z życia niewolli i zdeptania człowieczeństwa, jakie istnieją w Sowietach; są wprost nie do wypowiedzenia.

To, co się czyta — mówił Sz. pastor — i widzi w ilustracji, to tylko na pokaz dla propagandy, żeby pokazać, jak się rządzą Sowiety, ale zafrzeć w głąb stosunków życia codziennego, to dopiero można się przekonać do jakiego zwyrodnienia przez nienawiść rasową i przez śladowanie religji chrześcijańskiej chca żydzi doprowadzić lud rosyjski.

Szanowny mówca w swem serdecznem a gorącym przemówieniu ostrzegał, prosił słuchaczy, żeby nie wierzyli w żadne obietnice i nie szli na żadne propagandy doktrynerskie, bo to wszystko ko robotą, która prowadzi państwo do ruiny i niewolli bolszewickiej.

Na ten sam temat mówił w ubiegłą niedzielę w Straży Ogniowej znakomity prelegent Stron. Narod. Żydzi — mówił mówca — widzą, że im się grunt usywa z pod nóg, bo już nawet chłop polski dość ma nędzy i wyżył, rozpęta-li z tem większą zacieklnością propagandę komunizmu i prowokacji w Polsce, żeby się jak najenergiczniej przeciwstawić rzekomemu bojkotowi, który w rzeczywistości jest tylko odruchem zdrowej myśli narodowej. Jest zwiablenym ruchem samopomoczenia i samoobrony narodowej, wyrażonym czynem: „swój do swego po swoje”.

Otóż żydzi nie chcą za żadną cenę do tego dopuścić, bo w tem jest koniec ich panowania, koniec agitacji bolszewickiej, koniec klęski bezrobocia w kraju, koniec otrzymywania z zagranicy oibrzymich sum pieniędzy na akcję wyrotową w Polsce.

Prelegent jest przekonany, że zarówno chłop jak i robotnik polski, nie chce raju na ziemi, jaki mu agitatorzy z chudej kieszeni obiecują, ale chce poprawy bytu, nie obietnic papierowych i gruszek na wierzbie, ale chce pracy dla

dobrobytu społeczeństwa.

A więc zapisz się na członka Ligi Morskiej i Kolonjalnej!

Złóż ofiarę na Fundusz Obrony Morskiej!

Polskie Morze

Przez wiele lat marzyłem tylko o tem, — żeby z raz, nim zbraknie w płerszach techniki, potoczę w świat i na wybrzeżu złotem choć krótki czas, choć jeden spędzić dzień!..

I oto dziś, dziś — lawa any się stały! Nie tęsknie już i nie chce lecieć w dal: u stóp mych tuż wód bezmiar wspaniały, co bije w brzeg i mówi gębą fałt

Ach, jakim rad, gdy piana biała pryska i stado mew zapada w toni tej! Gdy widać Cię, o morze nasze, zbliżka — i słyszę śpiew, ten smętny śpiew: „...O — hej!!!”
E. Kłostocki

O kolonie dla Polski

Opinia francuska popiera Polskę w żądaniu kolonii.

Przysł. — Omawiając poruszoną w dyskusji senackiej nad pełnomocnictwami dla rządu gen. Składkowskiego konieczność uzyskania przez Polskę kolonii oraz przytaczając apel prezesa Ligi Morskiej i Kolonjalnej, gen. Orlicz-Dreszera, zamieszczony w „Morzu”, organie Ligi, prasa francuska uważa żądania Polski w tym kierunku za zupełnie słuszne. Polska — pisze „Paris Soir” — jest obok Włoch tym krajem w Europie, który bardzo dotkliwie odczuwa oibrzymi przyrost ludności. Nadmiar tego nie zaspokoł ani rozbudowa przemysłu, ani roboty inwestycyjne, ani nawet najbardziej radykalna reforma rolna. Rok rocznie przybywa Polsce około pół miliona ludzi, dla których nie sposób znaleźć nowych warsztatów pracy. W okresie, w którym emigracja jest bardzo ograniczona, stanowisko Polski żądającej dla siebie kolonii, gdzie mogłaby ulokować swoją nadprodukcję sił ludzkich, staje się zupełnie zrozumiałe.

DALSZE OGRANICZENIA PRAW ŻYDÓW W NIEMCZECH.

Berlin. — Ministerstwo Wychowania Państwowego wydało rozporządzenie przedkładania przez uczniów w szkołach świadectw lekarskich, wystawianych przez lekarzy-żydów.

Wielkiej Polski, by żyd nim nie rządził. A żądania dla bezrobotnych wntenczas będzie dosyć, jeżeli się tylko sam wielki przemysł, którego akcje dzierżą prze ważne żydzi, zdekonstruje, jeżeli się uruchomi przemysł, pozostający w rękach zagranicy. Wntenczas znajdą się i pieniądze na roboty inwestycyjne do obrony kraju, na dobre i trwałe drogi, na kanały i tamy wodne.

Demechanizacja żydowskich fabryk obwiała dałaby dziesiątkom tysięcy ludzi godziwe zarobki i podniosłaby reputację polskiego rzemieślnika zagranicą, która żydzi, zwłaszcza w eksporcje polskiego obwiała, tak smrotnie obniżyli. Walka gospodarcza z żydami musi przywrócić na nowo stan polskiego posiadania, czego najlepszym dowodem, że w pow. Radomskim, skutkiem podjęcia przez Polaków pracy w handlu, powstało odrazu zgóra 2500 placówek handlowych chrześcijańskich i gdyby liczyć, że tylko po 4 osoby będą zajęte na każdą placówkę, to mamy zajętych bezrobotnych Polaków już 10000 ludzi. Jest to ogromny sukces, ale też jakże krwawo się zaznaczył dla naszego społeczeństwa.

Więc już doszło do tego, że chłop polskiemu nie wolno założyc na wsi lub w zażydzonej do 90 proc. osadzie sklepiku „chześcijańskiego”.

Więc już doszło do tego, że żydzi nie tylko na chłopa polskiego, tego spokojnego i przez tyle lat niemilosiernie wyżykiwanego, kupują rewolwery, zbroją się i urządzają prowokacje, żeby mieć okazję do strzelania w nich, jak do zwierzat na polowaniu, ale również strzelają w żołnierzy polskich, jak to miało miejsce w Mińsku Mazowieckim.

Proces prztykcy i niechwałę zuchwia te morderstwo sierżanta W. P. ujawni-

TELEGRAMY

KRÓL BULGARJI ZŁOZY WIZYTĘ WE WŁOSZECH.

Wiedeń. — Król bułgarski Borys wyjeżdża w najbliższych dniach do Włoch. Nie jest wykluczone, że uda się on stamtąd do Niemiec, gdzie przebywa stale jego ojciec, b. król Ferdynand.

TYSIĄCLECIE ŚMIERCI KRÓLA HENRYKA I.

Berlin. — W dniu 2 lipca odbędzie się w Quedlinburgu (Saksonia) organizowany przez czynniki partyjne obchód 1000-letniej rocznicy zgonu króla Henryka I, jako twórcy pierwszego niemieckiego państwa narodowego.

KARA ŚMIERCI DLA KIDNAPERÓW W NIEMCZECH.

Berlin. — Rząd Rzeszy wniósł projekt ustawy, na mocy której każdy, kto dla celów zysku porwie dziecko cudze przy użyciu siły, podstępnie lub groźbą, karany będzie śmiercią. Nieletni do lat 18-ty uważani są za znajdujących się pod ochroną tej ustawy, której działanie sięga wstecz od dnia 1 czerwca r. b.

OLBRZYME ZYSKI ZE ZBRZOJEN W ZAKŁADACH SKODY.

Praga. — Z bilansu Zakładów i Fabryk Broni w Pilźnie wynika, iż obroty za rok ubiegły wzrosły w porównaniu z rokiem 1934 do 1 miliarda 54 milionów koron z sumy 284 milionów koron. Zamówienia otrzymały zakłady Skody tak z zagranicy jak i Czechosłowacji. Czysty zysk wyniósł za rok 1935 sumę 29,6 miliona koron, wówczas gdy w 1934 r. zysk ten wynosił 11,2 miliona koron.

WYBUCH W FABRYCE AMUNICJI.

Paryż. — W fabryce amunicji w Vernonnet w pobliżu Vernon, jeden z budynków wyleciał w powietrze. Przy wybuchu dwaj robotnicy zostali zabici na miejscu, 4 robotników odniosło ciężkie rany, a 7 lżejsze.

ARABOWIE I ŻYDZI BIJĄ SIĘ NAWET W WIEZIENIACH.

Kair. — Jak donoszą z Jerozolimy, agencja żydowska zwróciła się do władz palestyńskich z prośbą o izolowanie więźniów żydowskich od więźniów arabskich. Prośba ta została spowodowana tem, że Arabowie, aresztowani w związku z obecnymi wydarzeniami w Palestynie, atakują więźniów żydowskich.

„ŻYDZI SĄ TU NIEPOŻADANI”.

Berlin. — Mimo, iż w samym Berlinie od dłuższego już czasu zniknęły wywieszki z hasłami antyżydowskimi, na krakcach miasta lub też w jego okolicach widnieją jeszcze często plakaty z napisem: „Żydzi są tu niepożądani”. Chodzi tu głó-

wnie o wstęp do miejscowości podmiejskich, dokąd ludność Berlina udaje się tłumnie na wycieczki letnie. Również w lasach rozwieszono są w wielu miejscach szyldy: „Żydzi nie są pożądanymi w lasach śmieciek”.

KŁOPOTY ANGLIJI Z WYZWIENIEM ARMII NA WYPADEK WOJNY.

London. — W fachowej prasie angielskiej zapoczątkowano ostatnio dyskusję na temat gotowości Anglii pod względem zasobów żywnościowych w razie potrzeby wojennej. Stwierdzono m. in., że Anglija posiada ponad 250 chłoad, rozszanych po całym kraju. Mimo to pojemność tych chłoad mogła być w ubiegłej wojnie wykorzystana tylko w drobnej części, ponieważ zapasy łatwo psujących się środków żywnościowych były bardzo małe. Oprócz chłoadni trzeba bowiem posiadać jeszcze odpowiednią ilość produktów, ażeby komory chłoadnicze wypełnić mogły swe zadanie.

Z tego też powodu zwraca się w Anglii już uwagę na rozwój przemysłu konserwowego oraz odpowiednie składnice dla ziaren zbożowych i maki. Rozmieszczenie i pojemność tych składnic jest, jak dotąd, wysoce niewystarczająca.

Palenie pism socjalistycznych

Nowe rozruchy w Rumunii.

Praga. — Z Bukaresztu donoszą, że wczoraj doszło do nowego zajść między organizacjami pravicowymi a zwolennikami grup lewicowych.

Fala demonstracji przeciw pismakom, stojącym na usługach drugiej i trzeciej Międzynarodówki, objęła większość miast Rumunii. Na stację Arcań przybyła grupa 400 członków partii na rodowo-chrześcijańskiej z orkiestrą i chorągiewkami. Demonstranci odebrali sprzedawcom wszystkie egzemplarze socjalistycznego pisma „Dimineata”, pa-

FORVIL PARIS ULUBIONY PUDER PANI

czem uroczyście je spalili. Podobna demonstracja odbyła się również w Sorokach.

AMB. LUKASIEWICZ OPUŚCIŁ MOSKWĘ.

Moskwa. — Ambasador R. P. w Moskwie p. Juliusz Łukasiewicz po przeżyciu 3-letnim pobycie opuścił wraz z małżonką Moskwę. Odjeżdżającego ambasadora Łukasiewicza żegnali na dworcu przedstawiciele ludowego komisariatu spraw zagranicznych z szefem protokołu Darkowem i dyrektorem departamentu zachodniego Bieriozowem, liczni członkowie korpusu dyplomatycznego oraz personel ambasady in corpore z radcą Jankowskim.

WALKI W PALESTYNE.

Jerozolim. — W pobliżu wsi Kabalan na drodze Nablus — Ramallah doszło do krwawego starcia pomiędzy powstańcami arabskimi a policją i od-

ziałem żołnierzy brytyjskich. Powstańcy ponieśli znaczne straty. Na polu walki pozostało 4 Arabów zabitych, a trzech ciężko rannych. W ręce żołnierzy brytyjskich dostała się pewna ilość karabinów i amunicji.

Druga ułtarczka była stoczona na tej samej drodze w pobliżu arabskiej wsi Akra. Jeden żołnierz brytyjski odniósł ciężkie rany. Dwuch Arabów zostało zabitych, jeden jest ranny.

ANGLICZY NIE SĄ PEWNI SPOKOJNEGO JUTRA.

London. — Szereg wycieczek z Anglii na kontynent odwołano. Jako powód podaje się sytuację polityczną. W dołocznie sytuacja ta dla synów Albionu nie przedstawia się pomyślnie, jeżeli obawiają się oni, na krótki nawet czas, opuścić granice swego państwa.

DAJCIE PRACĘ BEZROBOTNYM!

Przed Świętem Morza

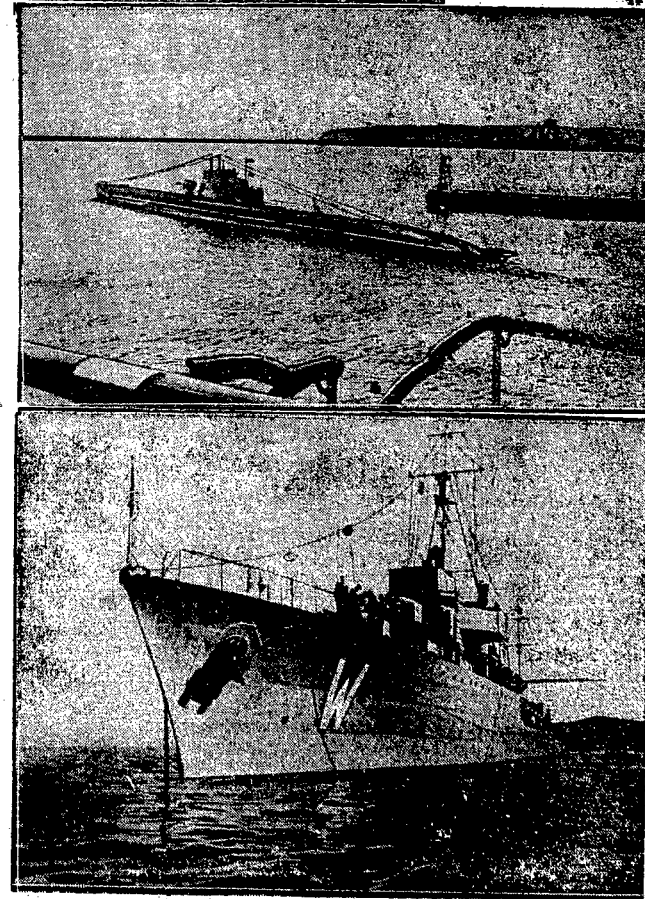
W związku z uroczystościami Święta Morza w dniu 29-go czerwca b. r. Liga Morska i Kolonjalna wydała plakat propagandowy, zwiazany z akcją zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej. — Plakat ten reprodukuje.

Lódź podwodna „Wilk” wychodzi na morze.

Kontrotorpedowiec „Wilcaer” na redzie (postój na kotwicy).

„Każdemu panu i narodowi więcej na morskiem państwie zależy, niżli na ziemskim. Bo kto ma państwo morskie, a nie używa go, albo da sobie wydzierać, wszystkie korzyści od siebie oddala, a wszystkie szkody, na się przywołuje, z wolnego niewolnikiem się staje, z bogatego ubogim”.

Napisał to mocne słowo arcybiskup gnieźnieński Dymitr Solikowski, powieśnik Zygmunta III.

ły dużo spraw, na które społeczeństwo polskie powinno było już oddawna zwrócić uwagę, to też walka gospodarcza z żydami jest walką z komunizmem, który rujnuje Polskę przez strajki okupacyjne, przez agitację wywrotową, przez bezrobocie chrześcijan, przez wywożenie kapitałów rodomnych zagranicę nawet ujawnionych już podczas zarządzeń dewizowych i t. p. niezliczonych nadużyć, czynionych specjalnie na szkodę Polski przez skomunizowanych żydów-troctkistów, zwalczanie których jest świętym obowiązkiem każdego Polaka.

Te wielkie hasła walki gospodarczej i politycznej z żydami - komunistami, propagowane jawnie do tej pory tylko przez organizację Narodowo - Katolickie, zaczynają ujawniać zrozumienie i w niektórych organizacjach obozu rządzącego, do tego stopnia, że w obozie legionowym stała się już, jak podaje jedno z pism prasy stołecznej, — popularna „idea narodowa”. Ten sam organ przypomina znamienny „rachunek sumienia” zjazdu zarzewiaków i drużniaków, na którym wołano, że „zagubiliśmy naród i idee narodowa”.

Oczywiście, jak to w takich razach zwykle bywa, teraz jedno drugiemu zaczyna przynawiać, chociaż przedtem wszyscy razem, wszystko złe w Polsce przypisywali nie żydom i komunistom tylko „endecji”. To też nie bez gorczy jeden z sanacyjnych tygodników między innymi pisze: — Ani się spodziewano, jak na podłożu „wychowania państwowego”, pozbawionego głębszych korzeni narodowych, zaczęły się wytwarzać prądy kosmopolityczne, lub wręcz nawet antypaństwowe, które hamować wypadło już sądom państwowym. Z drugiej strony więzienia zaczęły zapełniać polska młodzież narodowa,

mylająca się, zanarchizowana, lecz, trzeba to przyznać w wielu wypadkach i-deowa i mimo wszystko, wszak najszczerzej polska i niekoniciecznie ściśle i zawsze „endecka”.

Zmuszano ją do tego, by była endecka, przeciwstawiając ideologię „państwową” ideologii „narodowej” jako „endeckiej”. Dziś na łamach prasy „pro rządowej” spotykamy już coraz więcej wyraz „narodowo-państwowy”. Jest to już pewien postęp, ale jakżeż nieśmiały.

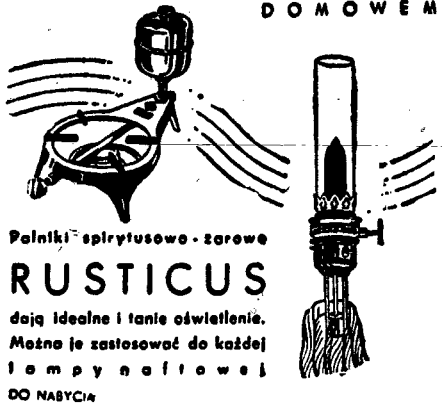
Inny organ sanacyjny tego samego kroju atakuje ośrodki masonskie w obozie legionowym i pisze: Filarami zjazdu pisarzy lewicy we Lwowie, gdzie wołano — niech żyje Lwów stolica Ukrainy — byli — i tu wymienia znanego publicystę masona członka Palu i dwie wybitne polskie komunistki, oraz podkreśla, że za dużo zaszczytów i posad spadło na żydów legionowych. —

W każdym razie dobrze jest, że otrzeźwienie zaczyna zataczać coraz szersze kręgi, wprowadzie boją się jeszcze niektórzy wymówić „Bóg i Ojczyzna” lub „żyd”, ale pomalutku przyzwyczajają się i do tego. Może też takie samo otrzeźwienie nastąpi i na prowincji i u nas w Częstochowie. A nastąpiłoby napewno daleko prędzej, gdyby organizatorzy tagiego odczytu, jaki miał miejsce w Straży Ogniowej, urządzili go w takich rozmiarach sali, żeby się mogli wszyscy przybyli na odczyt zmieścić.

I żeby takie uwagi o bolszewizmie, jakie wygłosił Sz. pastor w kościele Ewan-gielickim, mogły usłyszeć całe masy ludzi pracy, którym dobrze płatni agitatorzy obiecują złote góry w bolszewii, w tej bolszewii, do której ani agitatorzy, ani żydzi... nie chcą wcale iść, nie chcą tam emigrować, nie chcą znać z bliska i osobiście zaznać Sowietów. I, Ha—ski.

KUCHENKI SPIRYTUSOWE EMES NIEZASTAPIONE W GOSPODARSTWIE DOMOWYM

Polnicki spirytusowo-zarowe

RUSTICUS

doją idealnie i tanie oświetlenie.

Można je zastosować do każdej

lampy naftowej

DO NABYCIA

Cesarzowa abisyńska

radzi negocjować z Mussolinim.

Jerozolima. — Przebywająca tu w klasztorze koptyjskim cesarzowa Abisynji popadła w stan silnego zdenerwowania. Już od chwili ucieczki z ojczyzny cesarzowa nie czuła się dobrze. W tych dniach kiedy zakomunikowano jej, że Anglia postanowiła znieść sankcje antywłoskie, że to samo zrobi Francja i najprawdopodobniej wszystkie te państwa, które swego czasu sankcje uchwały, cesarzowa rozchorowała się bardzo poważnie. Kilka razy na dobę ulega ciężkim atakom nerwowym, to znów przez resztę godzin zapada w kompletne wyczerpanie i apatie. Nie chce jeść, nie chce nikogo widzieć. Jak podaje prasa francuska, bezpośrednio po otrzymaniu wiadomości o decyzji Anglii, cesarzowa, napozór zupełnie spokojna, wyszła do Negusa, przebywającego, jak wiadomo, w Londynie obszerny telegram, a dopiero w kilka godzin potem uległa pierwszemu, silnemu atakowi nerwowemu. Wedle tych samych źródeł francuskich treść depezy ma być wręcz sensacyjna: cesarzowa mianowicie radzi mężowi, by przestał zabiegać o jakokolwiek pomoc wśród państw europejskich, lecz rozpoczął bezpośrednio rokowania z samym Mussolinim. „Nie możemy — tak miała telegrafować cesarzowa — tulać się od drzwi do drzwi, od dworu do dworu, z kraju do kraju, po to, by ostatecznie być zlekceważonym i wysmianym. Trzeba zacząć rozmawiać z tym, który nas pobit. Upojony zwycięstwem Mussolini niewątpliwie może okazać się bardziej ludzki, aniżeli ci, którzy rzekomo występują w naszej obronie, chcieli tylko na tej nieszczej wojnie zarobić“.

Jak zareaguje Negus na depezę żony — niewiadomo. Podobno i on zaczyna wątpić w skuteczność swoich wysiłków na terenie londyńskim, czy nawet genewskim. Sympatie, wykazywane mu przez niektóre, niewiele zrzeszą znaczące, organizacje i lordów, niewiele mogą na jego losie zaważyć. Stanowisko innych państw jest nie lepsze.

Revolucja w Palestynie

Jerozolima. — W szeregu miejscowości w dalszym ciągu trwała strzelanina. M. in. dano strzały do dróżników kolejowych na linii między Derelzeib a Artuf. W kilku wsiach arabskich dokonano rewizji i w większości znaleziono amunicję, przyrządy do przecinania drutów telefonicznych oraz dynamit. Wczoraj po południu pewien Arab zapomniał w autobusie żydowskim w Haifie walizki. — Gdy walizkę otworzono, znaleziono w niej dwie bomby. W urzędzie celnym w Akron wybuchła bomba, wybijając szyby. Straż wojskowa była dwukrotnie ostrzeliwana kół miejscowości Rasamar Kfarsaba. Żołnierze odpowiedzieli, czyniąc użytek z broni i zabijając jednego Araba i raniąc trzech. Koło miejscowości Kalkilieh ostrzeliwany był pociąg, idący z Haify. Wypadków jednak z ludźmi nie było. Ponadto zanotowano sporadyczne wypadki strzelaniny w kilku miejscowościach, przyczem w szpitalu w Nablus zabity został jeden pacjent arabski przez zabłąkaną kulę. Wypadki podpalania zanotowano w Jaffie oraz rządowym budynku szkolnym w Berszba. Ogień został ugaszony przez policję i szkody okazały się nieznaczne.

DO KOGO NALEŻY PALESTYNA?

Londyn. — W izbie gmin Gallacher

(komunista) zapytał, czy rząd zamierza utworzyć w Palestynie niepodległe państwo żydowskie.

Minister kolonji Ormsby-Gore odpowiedział: Rząd brytyjski nie wystąpi co do Palestyny z żadną inicjatywą, która nie byłaby zgodna z klauzulami mandatu i odpowiedzialnością W. Brytanji, jako gwarantki praw całej ludności kraju bez różnicy rasy i religii.

Gallacher pyta, czy w klauzulach mandatu jest mowa o tem, iż Palestyna należy do Arabów.

Min. Ormsby-Gore odpowiada: Nie istnieją żadne teksty umów międzynarodowych lub innych, na zasadzie których Palestyna miałaby należeć do Arabów, lub do żydów. Palestyna jest terytorjum, znajdującem się pod mandatem Wielkiej Brytanji.

18 osób zabitych

Katastrofa kolejowa w tunelu.

Paryż. — Z Madrytu donoszą: Wczoraj w godzinach rannych wydarzyła się katastrofa kolejowa w tunelu pomiędzy stacjami Ronferrada a San Miguel de Duena. Katastrofa pociągnęła za sobą śmierć 18 osób. 36 osób odniosło ciężkie obrażenia. Wagon trzeciej klasy i wagon bagażowy, pociągu pospiesznego oraz lokomotywy obu pociągów zostały rozbite.

Akcja ratownicza napotykała na bardzo poważne trudności. Wśród zabitych znajdują się maszynista pociągu pospiesznego oraz palacz pociągu towarowego. Katastrofa została spowodowana przez niedbalstwo służby kolejowej.

Ojciec św. o zadaniach duszpasterzy

WIELKI ZJAZD BISKUPÓW.

Miasto Watykańskie. — Wczoraj na uroczystej audjencji przyjął Ojciec św. cały episkopat włoski wraz z kardynałami, kierownikami dekanatów i administracją diecezji włoskich oraz superjorami zakonów religijnych. Celem tej audjencji było złożenie Papieżowi przez episkopat życzeń z okazji rozpoczętego 80 roku życia. Zjawili się na niej 18 kardynałów, 210 biskupów i 60 superjorów zakonnych. Korzystając z tej audjencji Papież wygłosił do biskupów przemówienie o urzędzie duszpasterskim w diecezjach, przyczem nadał posłuchaniemu charakter ściśle prywatny, rozpoczynając je modlitwą i oddalając całą towarzyszącą Mu świtę, aby pozostać wyłącznie w gronie tych, którym powierzono obowiązki pasterzy dusz.

Myslą przewodnią przemówienia papieskiego było umocnienie ściślejszej i trwałej łączności wiernych i pasterzy z tym, którego wola Boga umieściła na ciele Kościoła jako punkt centralny obrony jego cudownej jedności. Z wdzięcznością wspominał Ojciec św. dowody przywiązania już Mu złożone przez przedstawicieli Akcji Kat. wszystkich narodów. Był to akt niezmiernie pocieszający, albowiem wymownie wskazywał na rozwój dzieła Akcji Kat. i świadczył o gorliwości pasterskiej duchowieństwa i biskupów, pojmujących, jak wielką można uzyskać pomoc we współpracy osób świeckich w działalności apostołskiej. — Przechodząc następnie do właściwego tematu, mówił Papież o wychowywaniu duchowieństwa, o czem szeroko pisał w swej encyklice o kapłaństwie chrześcijańskim, i podkreślił, że encyklika ta odbiła się głośnie echem we wszystkich diecezjach świata. Zwracał dalej uwagę na doniosłość wychowania w seminar-

W DNIU 27 WRZEŚNIA WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI.

Warszawa. — Rozpisanie wyborów do Rady miejskiej w Łodzi nastąpi w dniu 30 bm.

Same wybory odbędą się w dniu 27 września rb.

Początkowo zapowiadany termin 4 października był już prawie, że przesadzony i dopiero w ostatniej chwili został przesunięty na nieco wcześniejszy. **OTWARCIE TARGÓW GDYŃSKICH 28 CZERWCA.**

Gdynia. — Otwarcie Targów Gdynskich nastąpi w dniu 28-go czerwca o godz. 13-iej. Przemówienie inauguracyjne wygłosi p. prezes Komitetu Targowego Stanisław Tor, prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. Po przecięciu wstęgi przez przedstawiciela Rządu, odbędzie się zwiedzenie Targów przez zaproszonych gości.

MIN. KOŚCIAŁKOWSKI NA URLOPIE.

Wilno. — Przybył z Warszawy do Wilna minister opieki społecznej, p. Zyndram-Kościółkowski.

Po krótkim pobycie w Wilnie, p. min. Kościółkowski udał się do swego majątku Orwido w pow. wileńskim-troickim.

ODSLONIĘCIE POMNIKA STEFANA ŻEROMSKIEGO W ZGIERZU.

Łódź. — W Zgierzu odbyła się podniosła uroczystość odsłonięcia pomnika wielkiego pisarza Polski, Stefana Żeromskiego. Pomnik został wzniesiony przed frontem gmachu seminarjum nauczycielskiego przy ul. 3-go Maja.

RADOŚĆ ŻYCIA

jest wtedy tylko zupełna, gdy zdrowie jest w całej pełni. O zdrowiu trzeba jednak dbać i to w sposób celowy. Podstawą zdrowia jest racjonalne odżywianie! Pił zatem codziennie na śniadanie smaczną **OVOMALTINE**, która zawiera w łatwostrawnej formie wszystkie składniki odżywcze, niezbędne do utrzymania sprawności fizycznej i umysłowej.

OVOMALTINE

Dr. A. Wander, S. A. Kraków

Na uroczystość tę przybyli: woj. łódzki Hauke-Nowak, starosta Makowski oraz przedstawiciele organizacji społecznych z terenu woj. łódzkiego. Odsłonięcia pomnika dokonał wojewoda Hauke-Nowak.

PEK. RYSZANEK KONSULEM.

Warszawa. — Jak słychać, niezadługo spodziewana jest nominacja p.f.k. Ryszanka na konsula generalnego w Hamburgu.

60-tysięczna armja Beduinów

SPIESZY NA POMOC ARABOM PALESTYŃSKIM.

Londyn. — Jak już donieśliśmy, w Transjordanji przygotowuje się obecnie zbrojne powstanie Arabów, którzy zamierzają niebawem przejść przez Jordan, by przyjąć z pomocą Arabom palestyńskim. Około 60 tysięcy Beduinów gotowych ma być do przejścia przez granicę. Część ich miała już nawet przedostać się do Palestyny i przyłączyć się do prowadzących walkę podjazdową band arabskich.

W Amman, stolicy Transjordanji, zwołane zostało zebranie 200 szefów arabskich, którzy wystosowali do wysokiego komisarza brytyjskiego w Palestynie, będącego jednocześnie komisarzem Transjordanji, ultimatum, że jeżeli żądania arabskie co do zatrzymania emigracji żydowskiej do Palestyny oraz zakazu sprzeda-

wania ziemi żydom nie zostaną w ciągu 10 dni uwzględnione, Arabowie Transjordanji przyłączą się do powstania.

Korespondent „News Chronicle” znaną czą, że tego rodzaju powstanie w Transjordanji byłoby dla Wielkiej Brytanji o wiele trudniejsze do pokonania, niż obecne zamieszki w Palestynie. Jak wiadomo bowiem, w przeciwieństwie do Palestyny, w Transjordanji dozwolone było dotychczas posiadanie, noszenie i wolny import broni. Korespondent, który powrócił do Jerozolimy z Transjordanji, podkreśla, że wśród mas Beduinów roją się od wysłanników państw obcych, podlegających Arabów do powstania.

Obecna załoga brytyjska w Transjordanji jest bardzo nieznaczna, liczy bowiemaledwie 1.300 ludzi.

Emir Transjordanji Husajn oświadczył przedstawicielowi dziennika, że z coraz to większą trudnością może wpływać hamując na swych poddanych.

Zmiany w prezydium Rady Ministrów

Red. W. Stpiczyński wiceministrem.

Warszawa. — Zaraz po zakończeniu sesji parlamentarnej a więc prawdopodobnie w przyszłym tygodniu, nastąpi nominacja podsekretarza stanu w Prezydium Rady Ministrów.

Dotychczasowy podsekretarz stanu, dr. Grzybowski, przechodzi na stanowisko ambasadora w Moskwie. Jego miejsce zajmie poseł Stpiczyński, który już obecnie urzęduje w Prezydium Rady Ministrów w charakterze doradcy politycznego rządu.

Należy się spodziewać, że w tym czasie dojdą do skutku pomysły, o organizacji specjalnego departamentu prasowo-propagandowego, o czem w ostatnich czasach mówiło się tak wiele.

INŻ. RUSZCZEWSKI NA WOLNOŚCI.

Warszawa. — Wczoraj opuścił więzienie mokotowskie bohater głosnej, wielomiljonowej afery budownictwa pocztowego inż. Ruszczewski, który skazany był w 1933 r. na 4 lata więzienia za nadużycia przy budowie gmachów pocztowych m. in. w Gdyni.

MOTORÓWKA PO PRZEBYCIU ATLANTYKU PRZYBYŁA DO GDYNI.

Gdynia. — Odbyło się poświęcenie nowej motorówki „Gryf”, należącej do firmy Robert Wilke. Motorówka ta została zabudowana w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i o własnych siłach przybyła do Europy. Motorówka została przebudowana w Stoczni Gdańskiej, gdzie wmontowano nowy motor o sile 100 HP. oraz urządzono pomieszczenie dla 130 pasażerów. Motorówka

WIENCE
Metalowe i makartowskie w dużym wyborze
i po niskich cenach — poleca:

H. Bator Narutowicza 26
Telefon 25-11.

„Gryf” będzie stale kursowała w porcie gdynińskim oraz będzie służyła dla turystów, pragnących zwiedzić port i wybrzeże.

UCZENNICE Z WILNA ZREZYGNOWAŁY ZE ZWIEDZENIA GDANSKA.

Gdynia. — W Gdyni bawiła wycieczka uczennic gimn. żeńskiego z Wilna w liczbie 33 dziewcząt, która po zwiedzeniu polskiego wybrzeża zamierzała udać się do Gdańska. Ponieważ wycieczka dowiedziała się o wypadkach pobicia Polaków w Wolnem Mieście, jak również o kazaniu władz gdańskich odnośnie oprowadzania wycieczek w Gdańsku przez Polaków, młode gimnazjalki zrezygnowały ze zwiedzenia Gdańska.

Należy zaznaczyć, że podobny wypadek miał miejsce w ub. tygodniu z wycieczką studentów jugosłowiańskich z Lublany.

zawartego między papieżem Piusem VII i cesarzem Napoleonem.

Św. Piotr nazywał się Szymon, ale przez Chrystusa został nazwany Piotrem. Po aramejsku cefas, co znaczy skała, od tego łacińskiego petra. Był zamożnym rybakim, posiadającym własną łódź. Przewadził zyskowny handel rybami nad jeziorem Galilejskim. Wykształcenie miał w zakresie szkoły elementarnej, musiał znać język grecki, ówczesny język kupców, którzy drogą tą przejeżdżali czestymi karawanami po tym szlaku, tak bardzo handlowym. Poszedł za Zbawicielem i, pomimo chwilowego zaparcia się po pojmaniu, do śmierci wierny Mu pozostał. On usłyszał te słowa: „Piotrze, ty jesteś opoka, a na tej opoce zbuduję Kościół mój... i tobie dam klucze Królestwa Niebieskiego”. Od tej chwili występował jako głowa Kościoła.

Szawel, w świecie grecko-rzymskim zwany Pawłem, urodzony w Tarsie w Azji Mniejszej o wyższym wykształceniu greckim i rabinicznym, zamożny właściciel fabryki tkackiej w Koryncie, urodzony apostoł, człowiek czynny, zawsze w pracach i trudach podróży. Przez Chrystusa nazwany „nacziemim wybranem, aby nosił imię Jego pomiędzy narodów”.

Obaj apostołowie zginęli w Rzymie śmiercią męczeńską, Piotr ukrzyżowany, Paweł ścięty mieczem, jako obywateli rzymski. Od początku doznają wielkiej czci w Kościele Powszechnym.

Wysłani do Berez

Kraków. — W dniu wczorajszym zostali wysłani z Krakowa do Berez Kartuskiej dr. Władysław Mech, wicyprezes zarządu wojewódzkiego Stronnictwa Narodowego i prezes Stronnictwa Narodowego w Nowym Targu oraz Franciszek Jelonkiewicz, wicyprezes zarządu okręgowego Stronnictwa Narodowego w Krakowie.

B. ROTMISTRZ KOŚMIŃSKI SKAZANY NA DWA LATA WIEZIENIA

Sosnowiec. — Na wkanizje sądu okr. w Sosnowcu znalazła się sprawa b. rotm. Miecz. Koźmińskiego z Wierbki pow. olkuskiego „oskarżonego o”pobicie ks. Józefa Kotowickiego ze Sławnowa. Koźmiński oburzony na ks. Kotowickiego, że nie pozwolił jego córce chodzić do szkoły w stroju męskim, znieważył go słownie a następnie uderzył w twarz tłukąc okulary! Sąd skazał Koźmińskiego na dwa lata więzienia zmniejszając mu karę do połowy na zasadzie amnestji.

STRAJK W HUCIE W ZAWIERCIU.

Sosnowiec. — W piątek zastrajkowali robotnicy fabryki szkła w Zawierciu w liczbie ok. 500 osób. Strajk powstał, ponieważ dyrekcja uchwaliła obniżyć płace o 12 i pół proc. Zaznaczyć należy, że jest to trzeci z kolei strajk w szklarni a drugi „okupacyjny”. Wobec inkupowania fabryki przez robotników, Inspektorat Pracy odmówił narazie interwencji.

Zwróćcie uwagę, ilu ludzi obecnie jeszcze zaniedbuje zęby swoje. Przekonacie się wówczas, jakie dodatnie wrażenie robią pielęgnowane białe zęby.

Promocja post. gwarantuje staranne golenie oraz opolowanie. Wycieczka sprzedaż. Miraculum, Kraków.

Chlorodont

Sprawa Myślenic w sejmie
Interpelacja poselska i oświadczenie p. premiera

Warszawa. — W piątek o godz. 12-jej w południe odbyło się ostatnie w tej sesji nadzwyczajnej posiedzenie sejm. Po wyczerpaniu porządku dziennego, który polegał na szybkim przegłosowaniu poprawek senatu do kilku rządowych projektów ustaw, jak wysycigowa, budowlana i t. d. odczytano interpelacje. Znalazła się wśród nich interpelacja pos. Hyl i w sprawie wypadków w Myślenicach. Na życzenie p. premiera Składkowski p. marszałek uzupełnił ją porządek dzienny i polecił ją odczytać.

INTERPELACJA.

Interpelacja ta brzmi jak następuje: „W nocy dnia 23 czerwca 1936 r. inżynier Adam Doboszyński ziemianin, prezes Stronnictwa Narodowego w Krakowie zorganizował w Chorochowicach pod Krakowem zebranie około 100 a następnie poprowadził zebranych do Myślenic. Po drodze we wsi Głogoczowie i pod Myślenicami przecięto druty telefoniczne, po przybyciu zaś do Myślenic stukano postępnie do drzwi posterunku PP. i mówiono, że chcą zgłosić kradzież, a kiedy im drzwi otwarto uderzono posterunkowego PP. tępem narzędziem w głowę, poczem wtargnięto do wnętrza lokalu, demolując urządzenia i rabując karabiny.

Z karabinami udano się do rozbijania sklepów i mieszkają co uskuteczniłono siekierami i łomami żelaznymi, część towarów niszczyć a pałac, część zabierając ze sobą.

Inż. Adam Doboszyński kierował cały czas akcją wydając rozkazy poczem uszedł wraz z ludźmi w lasy, gdzie po szybko zorganizowanej obławie część tych ludzi ujęła policja. Aresztowani opowiadają, że inż. Doboszyński wprowadził ich w błąd nakazując im udanie się z nim jakoby na zebranie do innej miejscowości, a gdy przyszli do Myślenic groził, że będzie do nich strzelał, gdy nie będą go słuchać. Są to ludzie przeważnie młodzi i mało uświadomieni.

Powyższe fakty są małą próbką destrukcyjnej roboty, która idzie przez kraj kierowana przez Stronnictwo Narodowe, a które równoległe do wzmogonej działalnością komunistyczną szerzą zamęt podważając bezpieczeństwo

obywateli, narażając ich dobro jak również państwo na dotkliwe straty. Nie przyczynia się to z pewnością do ugrontowania dobrej opinii o Polsce zagranicą.

Ponieważ ład i porządek w państwie są podstawowym warunkiem normalnej budowy państwa, oraz ponieważ tak państwo jak i obywatele powinni najszybciej mieć wynagrodzone dotkliwe straty materialne tem cięższe, że spowodowane w okresie ciężkim gospodarstwa przez nieobliczalne czynniki polityczne podpisany poseł zapytuje p. ministra spraw wewnętrznych:

Jakie zarządzenia zamierza p. minister wydać, aby ukrócić destrukcyjną działalność Stronnictwa Narodowego na terenie całego państwa w szczególności w Małopolsce Zachodniej?”

Następnie zabrał głos p. premier Składkowski:

PREMIER SKŁADKOWSKI ZAPOWIADA REPRESJE.

Wysoka Izbo! Żałuję, że na interpelację posła Hyl i nie mogę odpowiedzieć całkowicie tak, jak chciałbym ją oświetlić, ponieważ całe dochodzenie jest w toku, a w tej chwili w powiecie limanowskim policja bije się z resztkami bandy p. Doboszyńskiego (głosy: niesłychana historia, skandal). Wysoka Izbo! Interpelacja p. posła Hyl i wymaga jednak jakiejś odpowiedzi, wymaga odpowiedzi natychmiastowej i dlatego to, co mogę, postaram się Wysokiej Izbie odpowiedzieć.

Interpelacja ta jest niezwykle słuszna i niezwykle pilna i dlatego, że otóż pogwałcono nasze święte prawo zaufania jednego obywatela do drugiego, pogwałcono prawo zasłużonego odpocznienia nocnego przez napad zbrojny w bandzie. Niestety, przywódca tej bandy nie jest żadnym bandytą, napadającym z braku chleba albo z nędzy swej rodziny. Ja kto jest stwierdzone przez pochwyconych nieszczyśliwych, otumanionych chłopów wiejskich, których on prowadził, jest to naprawdę p. Adam Doboszyński, prezes Stronnictwa Narodowego na powiat krakowski, inżynier, człowiek z wykształceniem. (Głosy: skandal). Wysoka Izbo! zostało więc pogwałcone to, co my mamy najdroższego — uność wzajemną do siebie obywateli.

Pyta się p. Hyla, co ja zrobię. Czy mamy fortyfikować starostwa, czy mamy fortyfikować posterunki policji, czy mamy otaczać zasiekami nasze spokojne miasta i wsie? Nie, Wysoka Izbo. Tego ja nie zrobię, bo chcę żeby drzwi starostw, drzwi posterunków policji i urzędów były otwarte dla wszystkich (oklaski, głos: słusznie). My musimy, się uforytkować w ten sposób, że uforytkujemy opinię społeczną, że opinia społeczna potępi tego rodzaju rzeczy (oklaski), że zmobilizujemy całą opinię społeczną przeciw tego rodzaju wystąpieniom i wtedy one nie będą mogły się powtarzać, że zwalczamy naszą staropolską, jakże zgubną pobłażliwość.

Dlatego Wysoka Izbo, nie będę urzędów fortyfikował, ale proszę Wysoką Izbę o pomoc pod względem stworzenia opinii tak, żebyśmy czekali na sąd w tej sprawie w pełnej świadomości okropności zła, które ten pan i jego nieuświadomieni pomocnicy Polsce uczynili.

Jednak, jako administrator, nie mogę czekać spokojnie na sąd. Słusznie p. Hyla zapytuje, co ja zamierzam zrobić.

Wysoka Izbo! pragnę sięgnąć do guja zła. Nie zamierzam prześladować otumanionych parobków wiejskich, którzy szli za swoim przywódcą, częściami zmuszeni przez niego, których on zresztą, jak zeznali, zdradził, bo powiedział, że idzie na patrol i zostawił ich w lesie. Wtedy oni czekali ranni są bit-

Reakcja przeciw strajkom we Francji

Paryż. — Jakkolwiek strajk marynarzy w Marsylii, na skutek podpisanej w środę ugody, uważano za ukończony, do czwartku wieczora żaden okręt nie mógł opuścić portu, gdyż strajkujący w dalszym ciągu okupują satki. Powiewają też jeszcze czerwone flagi, chociaż niejednokrotnie dodano drugą flagę różkolorową. Narazie zupełnie niewiadomo, kiedy strajkujący zdecydują się uwolnić satki.

Miejscowy korpus konsularny złożył protest u prezydenta Izby handlowej, bowiem obce okręty również nie mogą wypłynąć z portu. Mniej więcej 100 podróbnych czekających od kilku dni na możliwość wyjazdu na Korsykę, obsadzili w czwartek lokal odnośnego tow. okrętowego, wysyłając jednocześnie delegację do prefekta.

Gdy w czwartek wieczorem rozeszła się w Rouen wiadomość, że pomimo strajku marynarzy statek francuski „Mandara” zamierza wypłynąć z portu, strajkujący wzmocnili swoje strażę, którym rzeczywiście udało się zapobiec odjazdowi statku.

W Cette zatopiono około 1000 ton porażnic, których przed strajkiem nie zdołano wyładować i które w międzyczasie uległy zepsuciu.

W całej Francji, mimo tendencji powro-

tu do pracy, wybuchają coraz to nowe strajki. Pięć największych dzienników w Lille i Roubaix nie mogło ukazać się w piątek rano z powodu strajku czerewców i całego personelu drukarni. Wezwano prefekta dla rozstrzygnięcia zatargu.

W Nancy nastąpiło wybitne zaostrzenie sytuacji strajkowej. Na skutek obsadzenia przez strajkujących zakładów gazowni, zdecydował się burmistrz zawezwać pomocy oddziałów „garde mobile”, które się usunęły strajkujących, zaś gazownię odano pod opiekę wojska.

W Perpignan zebrał się pracodawcy w Izbie handlowej i uchwalili nie wchodzić w żadne nowe rokowania, względnie przerwać toczące się, jak długo strajkujący będą okupować banki, biura, warsztaty i t. p.

Na zgromadzeniu rolników w Scharachberghem niedaleko Strassburga oświadczył kierownik organizacji rolniczej że w całym kraju daje się odczuwać reakcja i niechęć do terrorystycznych metod komunistycznych.

Zebrań rolnicy przyrzekli, iż nie pozwolą na okupowanie gospodarstw i farm, jak to się zdarzyło w Gebweiler i zajmą zdecydowanie negatywne stanowisko wobec wybrzyków strajkujących.

Uroczystość św. apostołów Piotra i Pawła

Obok świąt Pana Jezusa i Matki Bożkiej jedna z najstarszych w Kościele. Początkowo na Wschodzie w różnych terminach obchodzona, na Zachodzie zawsze 29 czerwca, gdyż obaj ponieśli tego dnia śmierć męczeńską w Rzymie, jak to podaje św. Eusebijusz w IV w. pierwszy historyk, św. Epifanijusz i inni. Za tem poszedł potem i Kościół Wschodni. Wigilje do tego święta poszczono o chleb i wodzie, a koncyja dawały pod tym względem surowe przepisy. U Greków ten post zaczyna się już po Zielonych Świątkach i trwa do samej uroczystości. Jest krótszy lub dłuższy, stosownie do daty Wielkiejnoy. Nowy kodeks postu w wigilję nie nakazuje. W jednej Francji uroczystość ta przenosi się na niedzielę, a to od konkordatu,

wie przez policję, kiedy on wymykał się z obławy policyjnej).

Nie mogą czekać na wyrok sądu, ale muszą dzisiaj już sięgnąć do sedna rzeczy. Ponieważ nie mam zwyczaju napadać w nocy, jak członkowie Stronnictwa Narodowego na śpiących, to uprzedzam, że w razie dalszych ekscesów będę sięgnął do członków wpływowych a nie do parobków wiejskich (okła ski).

Upprzedzam, że dziś jeszcze dwóch wpływowych członków Stronnictwa Narodowego w Krakowie będzie nieszkodliwych i że będą oni deportowani do Berezy. Tego się nie powstydzę. (Długotrwałe i huczne oklaski).

Marszałek: Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w biurze sejmku.

Zamykam posiedzenie.
GDANSZCZANIE KOMENTUJĄ PRZEWÓDNIENIE PREZ. GREISERA.

Gdańsk. — Wśród różnych warstw społecznych Gdańska komentowane są żywo niektóre ustępy z przemówienia prezydenta Senatu Greisera, wygłoszonego na sobotę narodowo-socialistycznej. Zwłaszcza jest mianowicie uwaga na okoliczność, że przy omawianiu wypadków pobicia kilkudziesięciu obywateli gdańskich przez hitlerowców, w liczbie których znajduje się kilkunastu Polaków, prezydent Greiser, wyraził ubolewanie tylko w stosunku do Polaków, tak, że fakt pobicia opozycjonistów nie miał większego znaczenia.

Zakończenie strajku okupacyjnego na robotach publicznych w Piotrkowie.

Piotrków. — Jak wiadomo, od tygodnia na robotach publicznych w Piotrkowie trwa strajk okupacyjny 1.100 robotników. W ciągu ostatnich trzech dni odbywały się bezustanne narady, które nie doprowadziły jednak do pożądanego rezultatu. Dopiero w dniu onegdajszym w godzinach popołudniowych na konferencji pod przewodnictwem inspektora pracy, która trwała do godziny 3-ciej w nocy, osiągnięto porozumienie i robotnicy już wczoraj przystąpili do pracy.

Naogół wszystkie żądania robotników uwzględniono za wyjątkiem żądanie przedłużenia dni pracy na okres całego tygodnia z dotychczasowych 3 dni — przyznano dni 4, oraz powiększenia stawki plac z 3,50 na 4,50. To ostatnie żądanie było niemożliwe do przyjęcia bez redukcji zatrudnionych i robotnicy z niego zrezygnowali. — Podkreślić należy, że strajk nie był prowadzony przez żaden ze związków zawodowych, lecz przez samych sezonowców. To strajki jako ściśle ekonomiczne. Strajk w ciągu całego swego przebiegu miał charakter zupełnie wyspialny. Należy dodać, że robotnicy wyskoczyli depeszę do premiera Stawoj-Składkowskiego z prośbą o interwencję.

DZIŚ KONCERT JANA KIEPURY W WARSZAWIE.

Warszawa. — Dziś w sobotę, dn. 27 b. m. o godz. 20.30 odbędzie się, oczekiwany przez ludność stolicy z ogromnym zainteresowaniem, koncert „Króla polskich tenorów”, Jana Kiepury.

W dniu 28 czerwca b. r. o godz. 10-jej r. podczas Mszy św. na pl. Marszałka Piłsudskiego śpiewać będzie Jan Kiepura i chór zlotu śpiewaków polskich.

Obydwa te występy Kiepury transmitowane będą przez radio.

Kłopoty rabinów

Nie mogą zaskarżyć ks. Trzeciaka.

Warszawa. — Posiedzenie związku rabinów w sprawie głośnego artykułu ks. Trzeciaka zakończyło się wczoraj bez rezultatu. Obrady były bardzo burzliwe i zebrani rabinowie gwałtownie krytykowali wystąpienie ks. Trzeciaka, kiedy jednak przyszło do konkretnych wniosków okazało się, że związek rabinów nie może wystąpić na drogę sądową przeciwko ks. Trzeciakowi, ponieważ związek ten nie jest jednostką prawną. Wysłunięto więc projekt, ażeby z podobnym procesem wystąpiła gmina żydowska.

Jeden z cadyków prowincjonalnych wystąpił nawet z pomysłem, że sprawę przeciw ks. Trzeciakowi mógłby wytoczyć prokurator, ponieważ religia żydowska uznana jest przez państwo, a ks. Trzeciak — zdaniem cadyka — obraził ją, twierdząc, że etyka żydowska sprzeczną jest z ogólnymi zasadami etycznymi. przyjętymi w świecie cywilizowanym.

W rezultacie związek rabinów powziął tylko uchwałę, że ks. Trzeciak rzekomo nie zna Talmudu.

ZŁA PRZEMIANA MATERJI

JEST CIEŻKO PRZYCZYNA WIELU CHOROBY (MARTYNYŃCZOWA, HARTREYŃCZOWA, CHOROBY SKÓRY)

KURACJA ZIOŁAMI CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO

POLEGA NA POBUDZENIU WĄTROBY DO NORMALNEJ CZYNNOŚCI I REGULUJE PRZETWILANIE MATERJI BŁONIOWY BEZPŁATNIE.

Wyrok w procesie o zajścia w Przytyku

Radom. — Po długotrwałym procesie w sądzie okręgowym w Radomiu zapadł wczoraj wyrok przeciwko oskarżonym o udział w głośnych zajściach w Przytyku.

Wśród ogólnej ciszy przewodniczący odczytał wyrok, mocą którego zostali skazani: spośród oskarżonych żydów: Szulim Chil Leska, oskarżony o zabójstwo ś. p. Stanisława Wieśniaka, na 8 lat więzienia; Luzer Kirszenwajg, który strzelał do Kubiaka, na 6 lat więzienia; Icek Frydman na 5 lat więzienia; Jankiel Abram Haheberg i Lejzor Feldberg po 10 miesięcy więzienia; Lejbus Lenga, Icek Banda po 8 miesięcy więzienia; Jankiel Lejbus, Zajde, Rafał Kohn, Szoel Kregiel i Moszek Hirszt po 6 miesięcy więzienia, przyczem temu oskarżonemu sąd karę zawiesił.

W grupie tej uniewinnieni zostali: Moszek Cukier, Jankiel Kirszenwajg, Jankiel Borensztajn.

W grupie oskarżonych chrześcijan skazani zostali: Waclaw Kasperski, Szczepan Zarychta i Józef Pytlewski po jednym roku więzienia; Józef Olszewski na 10 miesięcy; Franciszek Wlazło, Feliks Jan Bugajczyk, Władysław Strzałkowski, Stanisław Żebrak, Franciszek Dankiewicz po 8 miesięcy więzienia; Józef Strzałkowski, Franciszek Kosiec, Józef Kubiak, Jan Florka, Aleksander Pytlewski, Gabriel Rojek, Władysław Budzik, Stanisław Zieliński, Józef Krzos, Jan Wójcik, Józef Florka, Michał Bienkowski, Józef Tkaczyk, Józef Stępień, Stanisław Kasprzak, Franciszek Kwietniewski po 6 miesięcy więzienia, przyczem 7-miu ostatnim oskarżonym sąd wykonanie kary zawiesił.

W grupie oskarżonych chrześcijan uniewinnieni zostali: Józef Czubak, Stanisław Sliwak, Jan Grudziń, Jan Domagalski, Antoni Krawczyk, Józef Wierzbicki, Stanisław Wlazło, Stanisław Prasek, Jakób Chydzinski, Józef Kacik, Jan Kośla, Antoni Fronckiewicz, Stanisław Fronckiewicz, Gustaw Iwański, Władysław Gospodarczyk, Konstanty Kozłowski, Aleksander Prus.

Spółród oskarżonych chrześcijan Antoni Fronckiewicz, Stanisław Fronckiewicz, Gustaw Iwański oraz Franciszek Kwietniewski oskarżeni byli o udział w zabójstwie małżonków Minkowskich i z tego zarzutu zostali uniewinnieni.

Po ogłoszeniu wyroku przewodniczący ogłosił krótkie motywy, w których stwierdził, że sąd nie dał wiary całemu szeregowi świadków, co spowodowało uniewinnienie wielu oskarżonych. Sąd nie znalazł w przewodzie sądowym dostatecznych dowodów do skazania oskarżonych, wobec których wysunięto poważny zarzut zabicia Minkowskich. — Skazując — sąd podzielił kwalifikację prawną czynów oskarżonych, przystosowaną w akcie oskarżenia.

Sąd odrzucił podniesioną przez obronę koncepcję obrony koniecznej, jako niezamierzonej, zwłaszcza, że obiektywnie zostało stwierdzone, że wszystkie postrzały wiościan zostały oddane w ich plecy względnie od tyłu.

Również w okolicznościach faktycznych sprawy sąd nie dopatrzył się danych, któreby przemawiały za działaniem strzelających pod wpływem silnego wzruszenia psychicznego.

Przy wymierzaniu kar poszczególnym skazanym, sąd miał na względzie ogromną szkodliwość tłumnych wystąpień dla porządku państwowego i społecznego. Pobudki i warunki działania, tudzież role oraz obiektywne skutki działania każdego z oskarżonych wskazują, iż niewątpliwie niektórzy z oskarżonych zbiegiem okoliczności ulegli swoistej psychologii tłumy i weszli na drogę przestępstwa.

Są to ludzie dotychczas sądownie niekarani, więc wobec zachodzących warunków do zawieszenia kary sąd uznał za wskazane wykonanie orzeczonych kar niektórym ze skazanych zawiesił.

Syn ś. p. Wieśniaka

skazany za pobicie żyda.

Radom. — W sądzie radomskim znalazła się sprawa Jana Wieśniaka, syna zabitego w Przytyku ś. p. Wieśniaka. Jan Wieśniak oskarżony był o po-

bicie żyda przytyckiego, Bojmala. Sąd uznał winę Wieśniaka za udowodnioną i skazał go na 3 miesiące aresztu.

Ogólnopolski zlot śpiewaków w Warszawie.

Warszawa. — 27 bm. rozpoczyna się w Warszawie pierwszy wszechpolski zlot śpiewaczy. Poraz pierwszy zjadą się do Warszawy nie tylko ze wszystkich stron kraju, ale i zagranicznych skupień polskich chóry śpiewacze i delegację związków śpiewaczych. Będzie to niezwykłe święto w którym weźmie udział około 100.000 śpiewaków polskich.

W sobotę odbędą się obrady sejmku śpiewaczych, mające na celu skoordynowanie wysiłków związków śpiewaczych w Polsce jak i za granicą.

Drugi dzień zlotu śpiewaczego w Polsce połączony będzie z uroczystościami Święta Morza, które jak wiadomo uświetnił swoim udziałem wielki nasz tenor Jan Kiepura.

W niedzielę o godz. 10 rano na placu Józefa Piłsudskiego odprawi J. E. ks. biskup połowy W. P. Gawlina nabożeństwo przed ołtarzem połowym. W czasie nabożeństwa Jan Kiepura wobec wielotysięcznych tłumów zgromadzonych na placu i przylegających ulicach odśpiewa szereg pieśni.

O godz. 5-jej popoł. nastąpi otwarcie zlotu śpiewaków na stadionie w Łazienkach. Wobec przedstawicieli rządu i władz oraz publiczności odbędzie się tam koncert, w którym wezmą udział chóry reprezentacyjne.

Trzeciego dnia t. j. w poniedziałek odbywać się będzie w sali Filharmonii od godz. 11-jej rano do godz. 7-jej wieczorem turniej śpiewaczy. Tegoż dnia wieczorem nastąpi ogłoszenie wyników tego turnieju i rozdanie nagród zwycięskim chóróm.

WYPADEK AUTOBUSU, WIOZĄCEGO KSIĘŻY.

Warszawa. — Na szosie Nieszawa—Włocławek jechał autobus, w którym znajdowało się 10 księży, udających się na jubileusz proboszcza w Brotninie.

W pewnym momencie samochód zarzucił i wykołosił się. Wszyscy księża wypadli na szosę i odnieśli obrażenia. Poszkodowanych przewieziono do szpitala we Włocławku.

Na miejsce wypadku przybyli przedsta-

wiciele władz śledczych, którzy rozpoczęli dochodzenie w celu ustalenia winy wypadku.

TEMPERATURA MORZA +24, PIASKU +55.

Hel. — Nad brzegami polskiego morza, zwłaszcza na półwyspie Helskim, panują upały. Temperatura morza podniosła się do 24 stopni, zaś temperatura piasku do 26 stopni. Na wydmach ciepło piasku od strony południowej dochodziło do 55 stopni, na plaży jest nieco chłodniej (35 stopni).

Po sensacyjnym aresztowaniu

Dymisja prezesa sądu apelacyjnego w Krakowie.

Kraków. — Jak donieśliśmy, prezes sądu apelacyjnego w Krakowie p. Parylewicz przed kilku dniami otrzymał dymisję.

W związku z aresztowaniem żony p. Parylewicza w Tarnowie donoszą dalej, że jest ona siostrą b. ministra Pierackiego. Powody aresztowania p. Parylewiczowej, jak i wraz z nią małżonków Fleischerów, kupców z Tarnowa, nie są jeszcze ujawnione.

NOWY PREZES SĄDU APELACYJNEGO W WARSZAWIE.

Warszawa. — W najbliższym czasie podpisana zostanie nominacja p. Kazimierza Rudnickiego, dotychczasowego prokuratora sądu apelacyjnego w Warszawie, na stanowisko prezesa sądu apel. w Krakowie, opróżnione po dymisji p. Parylewicza.

Dotychczasowy prokurator sądu okr. w Warszawie p. Józef Kurkowski mianowany zostaje prokuratorem sądu apel. w Krakowie.

Aresztowania w aferze „Feniksa” we Lwowie.

Warszawa. — Jak wiadomo, cała sprawa na duży w towarzystwie ubezpieczeń „Feniks” oddana została przez ministerstwo skarbu w ręce władz prokuratorowskich i śledztwo prowadzone jest przez te władze.

W związku z dochodzeniem po przesłuchaniu w dniach ostatnich szeregu świadków zostali aresztowani we Lwowie adw. Józef Rauch, pełniący dawniej funkcje generalnego przedstawiciela tow. ubezpieczeń „Feniks” w Polsce oraz prokurent towarzystwa Maks Froelich.

W czasie rewizji u prokurenta Froelicha znaleziono dalsze materiały obciążające, przyczem stwierdzono duże ilości złotych i walut zagranicznych.

6-cio kl. Prywatna Koedukacyjna Szkoła Powszechna
oraz PRZEDSZKOLE
STANISŁAWY LIĘŻÓWNY
w Częstochowie, Aleja Kościuszki 8, tel. 11.86.
Dodatkowe zapisy dzieł do wszystkich klas oraz Przedszkola do 1 lipca.
Kierownictwo zawiadoma, iż z rokiem szkolnym 1936/37 szkoła zostanie przeniesiona do nowego, hygienicznego, nowoczesnego, z komfortem urządzonego lokalu przy tej samej ulicy.
PRZY SZKOLE OGROD.

KRONIKA

Częstochowa
28
Czerwca
Niedziela

— Uroczystość Apostołów św. Piotra i Pawła. W poniedziałek przypada uroczystość Apostołów św. Piotra i Pawła, obchodzona jako święto przez cały świat chrześcijański.

We wszystkich świątyniach miejscowych odprowadzane będą zarówno w niedzielę, jak i w poniedziałek świąteczne Msze św. i sumy w porządku zwykłym.

— **Pielgrzymki w Częstochowie.** Dnia 26 b.m. przybyli do Częstochowy pielgrzymki: o godz. 9,52 z Koltowa pow. poznańskiego 70 osób, z Lublińca 233 osoby, z Bielska 600 osób i z Pabjanic 750 osób.

— **Od Redakcji.** Z powodu przypadającego na poniedziałek święta Apostołów św. Piotra i Pawła, następny numer naszego pisma ukaże się we wtorek o zwykłej porze.

Dzisiejszy, ilustrowany numer „Gościa Częstochowskiego”, z okazji „Święta Morza” poświęcony morzu i Pomorz polskiemu, zawiera 12 stron druku i kosztuje tylko 10 groszy.

Dziś — zawody pływackie na „Bałtyku” W sobotę o godz. 17 punktualnie odbędzie się na terenie pływalni „Bałtyk” (za Jasną Górą) wielkie zawody pływackie i popis sprawności na wodzie. Dochód zasili Fundusz Obrony Morskiej Impreza więc zastępuje na poparcie szeregich mas społeczeństwa naszego miasta. W programie poza oficjalnym programem cała masa niespodzianek dla publiczności. Autobusy w stronę pływalni Bałtyk czynne będą od godz. 14 z pl. Min. Pierackiego.

Tradycyjna uroczystość wianków

W niedzielę o godz. 20-jej, po capstrzyku na przystani wioślarskiej L. M. K. ul. Narutowicza 45, wejście do fabryki „Warta” — odbędzie się tradycyjna uroczystość wianków z następującym programem:

Uroczysty apel wieczorem i spuszczenie bandery puszczanie pięknie oświetlonych wianków na rzecze, korowód

KONCERTU KIEPURY

w Sobotę o godz. 20.45 i Niedzielę o godz. 9.50 rano i 18.15 przez specjalnie zainstalowany **RADJO-APARAT** najlepiej słuchać przy wysłanym lodach w **CUKIERNI „ZIEMIAŃSKIEJ” II Aleja Nr. 28.**

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę drożym nam zwłokom kochanego syna **s. p. STEFANA BŁACHOWSKIEGO.**

w szczególności współpracownikom fabr. p. Waj boga, składamy serdeczne „Bóg zapłać”
Rodzice.

udekorowanych i oświetlonych łodzi, kajaków i żagłówek, palenie zniczków i ognisk, krakowskie wesele z większą muzyką (staraniem korpusu podof. 7 p. a. 1).

Po uroczystości wianków tańce na specjalnym taneczniku, przyciem przygrywać będzie orkiestra 27 p. p.
Cały dochód przeznaczony jest na **F. O. M.**

— **Materiał propagandowy L.M.K.** Wszyscy przy dekoracji okien, sklepu i domów powinni zapatrzyć się w materiał propagandowy **L. M. K.**

Sekretariat przy ul. Najśw. Marii Panny 42 czynny jest cały dzień

— **P. starosta Rogowski pozostaje na swoim stanowisku w Częstochowie.** W swoim czasie podaliśmy wiadomość o mianowaniu p. starosty Bazylego Rogowskiego wice-wojewodą nowogrodz kim.

Jak się dowiadujemy, p. starosta Rogowski pozostaje nadal na swoim stanowisku w Częstochowie, a wobec tego wicewojewodą nowogrodzkim mianowany został p. Marjan Sochański, dotychczasowy p. o. wice-wojewody lwowskiego.

— **Z kroniki towarzyskiej.** Dziś o godz. 11-ej rano w kościele św. Jakóba ks. rektor W. Mondry pobłogosławił związek małżeński pomiędzy panną Marią Piotrowską, mgr. fil., prof. gimnazjum „Nauka i Praca”, córką dyrektora „Eliboru”, a panem kpt. Stefanem Gądzio.

Młodej parze „Szczęść Boże!”

— **Wielka zabawa ogrodowa.** W poniedziałek z okazji Święta Morza w parku 3 Maja odbędzie się o godz. 14-iej wielka zabawa ogrodowa staraniem Korpusu Podof. 27 p.p. Niebawem ukazy program zapowiada: pokazy wojskowe nowocześniejsze, walki gry i zabawy, bogata loteria fantowa, konkurs piękności pań, wybór przez Jury Królowej zabawy, tańce na specjalnie przygotowanych dwóch tanecznicach, konkurs walca i oberka, ponadto: poczta francuska, telefoniczna, krakowskie wesele ze śpiewami i tańcami

Podczas zabawy przygrywać będą 3 orkiestry wojskowe. Wieczorem odegra zespół teatralny 27 pp. na scenie Teatru Letniego wesołą i barwną komedię pt. „Czar munduru” przy oryginalnych kostiumach, ogniach sztucznych. Dochód z zabawy przeznaczony jest na **F. O. M.**

— **Ukonstytuowanie się Towarzystwa Popierania Szkolnictwa Zawodowego w Częstochowie.** Dziś o godz. 9 rano w gabinecie wice-prezydenta miasta odbyło się zebranie organizacyjne Towarzystwa Popierania Szkolnictwa Zawodowego w Częstochowie. Zebranie zajął p. wice-prezydent inż. Henszel i wyjaśnił cele i zadania nowo powstającego Towarzystwa. Po ukonstytuowaniu się Zarządu został odczytany i jednogłośnie przyjęty statut.

Pierwszą czynnością nowopowstałego Towarzystwa będzie budowa gmachu Publicznych Szkół Dokształcających Zawodowych w Częstochowie w parku Narutowicza

— **Umorzenie zaległości z podatku od lokali.** Wobec tego, iż powstały wątpliwości przy stosowaniu okólnika z dnia 18.II 1936 r. w sprawie podatku od lokali Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 25.V r. b. (Dz. U. Min. Skarbu nr. 14 poz. 468) wyjaśniła, że łącznie z podatkiem od lokali należnym od jedno i dwu izbowych lokali mieszkalnych podlegają umorzeniu również i koszty egzekucyjne powstałe na skutek wszczęcia kroków egzekucyjnych z tytułu tych zaległości. W związku z powyższym należy przypomnieć, że zaległości, o których wyżej mowa odnoszą się do r. 1935 i lat poprzednich, dotyczą również i tych lokali mieszkalnych jedno i dwuizbowych, w których prócz mieszkaniową część lokalu zajęta jest na pracownię rzemieślniczą.

OFIARY:

Na budowę domu B-ci Albertynów, Zelewska 21. 5.

Na Fundusz Obrony Narodowej podtrzymując dotychczasową składkę Feliks Sobalski 21. 10 i wzywa pp. Józefa Drożdża, W. Bubińskiego, prz. Zw. Inw. Wł. Ciejpe i Włod. Sołtkiego.

W Berghausen składka 21. 10 i wzywa pp. L. Piotrowskiego, red. D. Wilkoszewskiego, W. Nowickiego, St. Skurczyńskiego i Tad. Segieta.

DAJCIE POMOC BEZROBOTNYM!

Kino „EDEN” I-za Aleja Nr. 12.

Tylko na kilka dni uznawamy najlepszą, najwielką i najdostojniejszą komedię polską

Dwie Joasie

W rolach gł.: Smogorzka, Szczepaniak, Benita, Brodniewicz, Znicz i inni

NADPROGRAMY. — CENY ZNIŻONE. — SZCZĘŚLIWY W AFISZACH.

Umiegi Poranki W niedzielę „1688 Taków Młocisz” w poniedziałek „Dwie Joasie” Ceny znizone

6-cio klasowa Prywatna Koedukacyjna Szkoła Powszechna oraz Przedszkole Z. WIGURSKIEJ - FOLFASINSKIEJ

ul. Staszica 10, telefon 16 - 12.

przyjmuje zapisy dzieci do wszystkich 6-ciu klas i Przedszkola na rok 1936 - 37. Kancelaria czynna codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 10 - 12 i od 17 - 19.

Program obchodu Święta Morza w Częstochowie

Sobota, dn. 27 czerwca 1936. Godz. 16 — Początek „Święta Morza” obwieszcza gwizd syren fabrycznych i parowozów kolejowych, wzywających ludność do dekorowania domów, balkonów, sklepów i wystaw Godz. 17 — Zawody pływackie na pływalni „Baityk”.

Niedziela, dn. 28 czerwca (Przeddzień „Święta Morza”): Godz. 8—14. — Zbiórka (kwesta) na Fundusz Obrony Morskiej. Godz. 15. — Zawody wioślarskie na Przystań L.M.K. (przy fabr. Warta ul. Narutowicza). Godz. 19. — Capstrzyk. Wojsko, organizacje, stowarzyszenia i publiczność gromadzi się na placu Ministra Pierackiego, gdzie nastąpi raport i przemówienie przedstawiciela L.M.K. Godz. 19.30. — Pochód wszystkich organizacji z Komitetem Obywatelskim „Święta Morza” i orkiestrą na czele — na przystań Wioślarską L.M.K. Godz. 20. — Uroczystość wianków na Przystań z następującym porządkiem: apel wieczorny i opuszczenie bandery, puszczanie

tradycyjnych wianków. Sznur kolorowych i rzeźbione oświetlonych wianków płynie z prądem rzeki, korowód udekorowanych i oświetlonych łodzi, żagłówek i kajaków, ognie sztuczne, palenie ognisk i zniczków.

Poniedziałek, dn. 29 czerwca („Święto Morza”): Godz. 7. — Pobudka z wianów ratuszowej. Godz. 9-1a. — Zbiórka wojska, organizacji i stowarzyszeń przed Szczytem Jasnej Góry. Godz. 9.30. — Nabożeństwo na Szczycie Jasnej Góry. Uroczystość poświęcenia sztandaru L.M.K. i wręczenia go załodze wioślarskiej L.M.K. Godz. 10.30 11.30. — Defilada wojska i organizacji z transparentami na pl. Min. Pierackiego. Godz. 15. — Zabawa ludowa w parku 3-go Maja. Przez cały dzień trwać będzie zbiórka uliczna i w lokalach rozrywkowych na Fundusz Obrony Morskiej. Niezależnie od powyższego programu odbędą się w dniach 28 i 29 czerwca lokalne akademie morskie w różnych punktach miasta.

Uroczystość „Święta Morza”

w gminie Grabówka.

Staraniem Zarządu gminy Grabówka z wójtem gminy na czele i przy łaskawym współudziale i pomocy Dyrekcji Gnaszyńskiej Manufaktury, urzędników Zakładów Gnaszyńskich, miejscowego nauczyciela, komendanta Posterunku w Gnaszynie i miejscowych obywateli, powołany został Komitet Gminny obchodu uroczystości, który pod przewodnictwem adm. fabryki K.Gnaszy p. Rudolfa Papuszki, na zebraniu w dniu 22 b.m. ustalił program obchodu, który przedstawia się następująco:

Niedziela, dnia 28 czerwca: — Zbiórka wszystkich organizacji i stowarzyszeń na boisku fabrycznym godz. 8 rano. Godz. 8 min. 15 — pochód do kościoła św. Barbary. Godz. 9 — nabożeństwo w kościele św. Barbary. Godz. 11 — akademja z okolicznościowym przemówieniem. Godz. 18 — za wody pływackie i kajakowe, urządzone przez Stow. Młodzieży Kat. w Gnaszynie. Po zawodach puszczanie wianków na stawie w Gnaszynie i palenie ognisk, oraz capstrzyk. Godz. 20 — zabawa taneczna w sali fabrycznej. Wstęp na zawody i wianki bezpłatny. Podczas puszczania wianków odbędzie się zbiórka dobrowolnych ofiar na F.O.M. Wstęp na zabawę po 1 zł. od osoby łącznie z garderobą.

Poniedziałek, dnia 29 czerwca: Godz. 10 rano zbiórka na pl. Straży w Kalei. Godz. 11 — nabożeństwo w kościele par. w Kalei. Godz. 12.30 — akademja w domu ludowym w Kalei. Godz. 13.30 — popis dzieci szkolnych z Kiedrzyna w strojach marynarskich. Godz. 15 — zabawa ogrodowa.

Komitet tą drogą zwraca się z prośbą do mieszkańców gminy o jaknajliczniejsze wzięcie udziału w uroczystościach „Święta Morza”.

Dzień Konia

i zawody konne krakusów.

Powiatowy Komitet „Dnia konia” pod przewodnictwem p. starosty Rogowskiego urzędują w niedzielę, dnia 28 b. m., w Pankach na placu ćwiczeń Krakusów i boisku sportowym P. W. „Dzień konia” i zawody konne Krakusów. Początek zawodów o godz. 6-tej rano. Próba ujeżdżania konia przez Krakusów (3 nagrody). Próba władania białą bronią przez Krakusów (3 nagrody). Przebieg w terenie 7 km. przez Krakusów (3 nagrody). Prezentacja koni wierzchowych, pociągowych i zaprzęgów cywilnych (3 nagrody). Konkurs hipiczny dla Krakusów (3 nagrody). Bieg psianki w terenie dla jeźdźców cywilnych na 1,000 metrów (3 nagrody). Konkurs zaprzęgów cywilnych parokonnnych i jednokonnnych (gospodarski) (3 nagrody). Jazda zaprzęgów cywilnych z przeszkodami (3 nagrody).

W przeddzień zawodów, t. j. dnia 27 czerwca r. b. o godz. 18-tej odbędzie się

konkurs kucia koni i wystawa sprzętu kucia koni (3 nagrody).

Po zakończeniu zawodów odbędą się gry i zabawa ludowa na boisku sportowym w Pankach. Podczas zabawy i gier przygrywać będzie orkiestra.

Celem organizowania „Dnia konia” jest zwrócenie uwagi na umiejętność obchodzenia się z koniem i utrzymania go (stajnia, żywienie, kucie i t. p.), właściwego używania konia, wozu, uprzęży, jako narzędzi jego pracy, ujednolinitanie stylu jazdy zaprzęgiem i t. p.

Koń jest pomocnikiem w pracy człowieka i jego towarzyszem. Odgrywa po-

ważną rolę w życiu gospodarzem Państwa, w czasie pokoju, a temwięcej w czasie wojny. Musimy dbać o jego potrzeby. Nie pozwalajmy bezdusznym woznikom biec koni i przeciążać ich pracą. Komitet zaprasza wszystkich, a przedewszystkiem całe społeczeństwo rolnicze do jaknajliczniejszego udziału w powyższej imprezie.

Pożądany jest liczny udział drobnych rolników w prezentacji koni, biegu psianki na oklep, konkursie zaprzęgów (wozy) i jeździe zaprzęgów z przeszkodami, z własnymi końmi i zaprzęgami.

Dla wyróżnionych przewidziane są nagrody w formie narzędzi rolniczych, części uprzęży oraz nagrody pieniężne i dyplomy.

Ceny miejsc: trybuny — 1 zł., siedząca — 50 gr., stojąca — 20 gr. Wykupiony bilet na zawody ważny będzie i na zabawę ludową.

Gospodarzem imprezy jest p. rtm. 26-rawski, nadto w skład Komitetu wchodzi pp. oficerowie 27 p. p. i 7 p. a. 1., prezes Olszyński i inni.

Piękna uroczystość w II Oddziale Katol. Stow. Młodzieży Żeńskiej, przy par. św. Zygmunta

W dniu 29 b. m. druchny wspomnianego Oddziału przeżywać będą podniosłą i ważną życiową chwilę, a mianowicie poświęcenie siebie i Oddziału Najśw. Sercu Jezusa, uznając uroczystym aktem „Intronizacją” najwzwyż Boskiego-Króla nad sobą władanie, we wszystkich przejawach życia indywidualnego i organizacyjnego.

Na taką uroczystość zaprasza młodzież żeńska swych drożych rodziców, i przyjaceli do sali parafialnej św. Zygmunta na godz. 5 po poł.

W odpowiedzi p. Adamowi Glińskiemu, komitetuemu, że oświadczanie p. Glińskiego z dnia 24.VI.36 nie jest słuszne, gdyż roboty zostały powierzone p. Goldmanowi, czego dowodem jest podpis p. Glińskiego, złożony w Urzędzie Wodociągów i Kanalizacji. Co zaś do tańszych ofert to p. Gliński nie dał ich od niżej podpisanych instalatorów.

A. Suchecki, Nowakowski, Gawliczek, Lochowski.

Sprzedaję pożyczek, skarpet, oraz bielizny, kravatów, torebek i t. p. H. DOMAŃSKA, Częstochowa Ogrodowa 46 m. 1, parter. Ceny najniższe

Kursy Zawodowe Żeńskie K. Grzmiaćkówny

w Częstochowie, ul. Narutowicza 30

przyjmują zapisy, uczenie na jednoroczny i 3-letni kurs kroju i szycia oraz bielizniarstwa i hafu. Dział bielizniarski jak również krawiectwa na celu przygotowania uczennic do samodzielnego prowadzenia pracowni lub warsztatu krawieckiego. Zapisy przyjmują się w dniach 30 czerwca, 1, 2 i 3 lipca oraz od 24 sierpnia do 29. Ellższych informacj udziela kancelaria szkolna. 20880

Organizacja chrześcijańskiego handlu dewocjonaljami w Częstochowie wytrwale postępuje naprzód

W ub. piątek wieczorem w sali Akcji Katolickiej przy ul. Najśw. Marii Panny nr. 64 odbyło się ogólne zebranie chrześcijan handlujących dewocjonaljami i wytwórców tej branży w związku z prowadzoną akcją organizacji katolickiego handlu dewocjonaljami. Sala była przepelniona.

Zebranie zajął p. Miecznikowa w imieniu Stow. chrześcijan handlujących dewocjonaljami w Częstochowie, poczem przewodnictwo zebrania objął red. p. Święcki przy honorowym udziale w prezydium ks. prałata Wróblewskiego, na asesorów zaś zaproszeni zostali: ks. red. Mondry i p. Nagłowski oraz na sekretarza ławnik Piątkowski.

Na wstępie ks. red. Mondry, jako przewodniczący komisji propagandowej, złożył sprawozdanie z działalności tej sekcji, przedstawiając wzór tabliczki z napisem: „Tu towary chrześcijańskie”, jakie na swych sklepach i budkach z dewocjonaljami wywyższa wszyscy kupcy-dewocjonaljaliści zarówno hurtownicy, jak i detaliści, podpisując zarazem deklarację, która została zebraniem odczytana i zaakceptowana. Następnie ks. red. Mondry udzielił szereg informacji co do miejsc nabycia tabliczek, zaopatrywania towarów na składzie w cechy i pieczątki i t. d., stwierdzając w zakończeniu, że z czysto ideowych pobudek religijnych musimy doprowadzić do tego, aby produkcja przedmiotów katolickiego kultu religijnego nie pochodziła z

żak żydowskich i aby handel teniż przedmiotami epoczał całkowicie w rękach chrześcijańskich.

Następnie p. radca Nowicki przedłożył sprawozdanie z działalności komisji organizacyjnej, rozgarniając zadania na te, które dadzą się załatwić odrazu oraz te, które zrealizowane będą stopniowo. W pierwszym rzędzie co do wytwórni ram okazuje się, że istniejące wytwórnie chrześcijańskie są w możności zaspokoić zapotrzebowania, jest i wytwórnia listew. Co do załozenia wielkiej hurtowni dewocjonalnej, pomyslanej jako spółka udziałowa, to zadeklarowano już na początek kilkadziesiąt tysięcy zł., sprawa jest w stadium stopniowej realizacji, ponieważ będzie to instytucja solidna, wymaga starannego opracowania. Obecnie już istniejące hurtownie chrześcijańskie na zgłoszone zapotrzebowania będą sprowadzać brakujące towary, z pominięciem źródeł żydowskich, tak, iż wszelkie potrzeby będą pokryte.

Pięknie i gorąco przemówienie wygłosił następnie ks. prałat Wróblewski, ujmując stronnie ideową wyszczętej akcji. Pęd do polskiego handlu istnieje we wszystkich kierunkach, jak o tem świadczą fakty, ale sprawa handlu dewocjonaljami posiada specjalne oblicze i znaczenie dla nas, katolików. Handel ten musi być prowadzony tylko przez chrześcijan. Nie czynimy tego awanawisi, ale domagamy się mamy prawo i święt obowiązek, aby przedmiotom naszego kultu religijnego nie były profan-

OSTATNIE WIADOMOŚCI

WYROK NA KOMUNISTE.

Mamburg, 27.6. — Komunistę Edgar Andre były przewodniczącym „Czerwonego frontu” w Hamburgu, został skazany na karę śmierci pod zarzutem uczestnictwa w spisku przeciwko państwu, buntowi i współdziałania w zabójstwie.

Polska znosi sankcje

Genewa, 27.6. — Na posiedzeniu prywatnym rady Ligi Narodów min. Beck zapowiedział, iż wobec tego, że posiedzenie publiczne rady się nie odbyło, pozwoli sobie przesłać przewodniczącemu rady pismo rządu polskiego o stanowisko Polski w sprawie sankcji antywłoskich. Delegacja pismo to przekazała przewodniczącemu rady.

Pismo polskiego ministra spraw zagran. stwierdza, iż rząd polski uważa,

Rada Ligi Narodów

PIERWSZY DZIEŃ NEGUSA W GENEWIE.

Genewa 27.6. — Nisze ulega kwestji, że obecność cesarza Abisynji w Genewie w hotelu Carlton (gdzie zamieszkała również delegacja polska) z sąsiedztwem o kilka kroków, nowym, śnieżno-białym pałacem Ligi Narodów, działa na niektóre przynajmniej delegacje w sposób sugestywny.

Tym samym pociągiem, co negus, przybył do Genewy ministerstwo: Delbos z Paryża i Eden z Londynu. Na placu dworcowym zgromadziły się tłumy publiczności (około 1000 osób), by oklaskiwać tego, kto rego — jak się wyraża jedno z pism genewskich — Liga okrutnie zdradziła. Tłumy wołały: „Niech żyje cesarz Abisynji! Milczenie zachowując wobec ministrów Wielkiej Brytanji i Francji.

W ciągu całego dnia dziennikarze wespół z licznym sztabem policjantów cywilnych oczekiwali w salonach Carltonu na ukazanie się Haile Selassiego. Negus, na którego twarzy malowały się ból i cierpienie, wszedł do salonu miarowym krokiem, lekko pokłonił się i wypowiedział kilka słów w swym języku amharjskim, poczem zniknął, oddając jednemu ze swych czarnych sekretarzy do odczytania deklarację, zapowiadając, że istnieje legalny rząd narwowy w Abisynji zachodniej, że walka będzie dalej prowadzona przeciwko najedkom i że Liga Narodów, będąca „sumieniem świata cywilizowanego”, nie zechce zanewnie dopuścić do zbrodni politycznej. Dziennikarze zapisywali pod dyktando

że nadeszła chwila zawiadomienia i ogłoszenia członków rady o swej decyzji zniszczenia zarządzeń, które wydał w związku ze stosowaniem art. 16.

DWA ŚWIĘTOKRADZTWA.
Katowice, 27.6. — W ciągu nocnego zlodzieje okradli kociółki w Halemba oraz kociółki św. Krzyża w Siemjanowicach, skąd zabrał wszystkie kosztowne wola przy obrazach.

ECHA ZAJSĆ W MYSLENICACH.
Z Krakowa urzędowo donoszą: Oddziały policji natknęły się d. 26 b. m. rano w okolicy Zubrzycy, pow. nowotarskiego, na resztki bandy dywersyjnej Doboszyńskiego. Pomiędzy policją a uzbrojoną bandą wywiązała się strzelanina. Jeden z dywersantów, Józef Machno, został zabity. Energiczny pościg za resztą bandy dywersantów trwa.

Niniejszem odpieram nleuczciwe insynuacje pp. Instalatorów: Zochowskiego, Suchbeckiego, Nowakowskiego, Pawliczka i Lochowskiego wymierzonych przeciw mnie zato, że w przyrzeczonej tamże od nich rekonstrukcji roboty instalacyjnej w moim domu, Pan Kiehl mierz Zygmut zamieszkały przy ul. Cicha nr. 3, jako uczyli rzemieślnik i przykładać katoliki, wykonał mi powierzone ma roboty bardzo dobrze i mogę go polecić wszystkim pp. Właścicielom Nieruchomości.

Adam Gliński
właściciel nieruchomości i składu mebl. Al. 12 w Częstochowie.

nowane przez ręce inowierców. Wszczęta w Częstochowie akcja w tym kierunku znalazła oddźwięk w całym kraju, nadchodząca lista pełne słów uznania i zachęty, całe duchowieństwo gorąco zapewnia o swem poparciu. W tej sytuacji niezawodnie wszyscy kupcy dewocjonalistów wykażą że są ludźmi, którzy mają serce i rozum. Poruszona została sprawa bardzo wielka, bardzo pożyteczna, o doniosłym znaczeniu dla naszego kultu religijnego, dla narodu i dla kupców samych. Gorącym apelem o wytrwałość zachęta do pracy zakończył czcigodny ks. prałat swoje porywuące przemówienie, nagrodzone humanym oklaskami.

Dłuższe przemówienie, reasumując poruszone sprawy, wygłosił przewodniczący p. Świecki, poczem wywazała się nader ożywiona dyskusja, w której liczni mówcy poruszali bardzo wiele spraw i zagadnień oraz zgłaszając pytania, na które ze strony prezydium uzyskali wyczerpujące odpowiedzi i informacje zgodnie z opracowanymi przez komisję wycieczkami. Okazuje się, że odzyskanie handlu dewocjonalistami musi nastąpić, w przeciwnym bowiem razie handel ten upadnie w Częstochowie. Poprostu pamięci oświadczają, że nie będą kupować obrazów, medalików, książeczek do nabożeństwa, różańców i t. p., nie mając pewności, czy przypadkiem przedmioty te nie pochodzą z rąk żydowskich. W związku z tem poruszano w dyskusji sprawę należytego informowania pielgrzymek, co będzie dokładnie załatwione. Sprawę kontroli i t. d. Jeden z kupców dewocjonalistów zademonstrował metalową figurkę ukrzyżowanego Chrystusa, wykonaną w tandetny, wręcz profanacyjny sposób przez fabrykę żydowską. Fakt ten wywołał powszechne oburzenie i zgorszenie.

Ks. red. Mondry wskazał zebranych na konieczność utworzenia jednolitej, silnej organizacji własnej, apelując w tym celu o zapisywanie się na członków specjalnej sekcji handlujących dewocjonaliami przy Stow. Kupców Polskich wraz z jednoczesnym podpisywaniem deklaracji przy nabyciu tabliczek: „Tu towary chrześcijańskie”. Sekcja, utworzona przy Stow. Kupców Polskich, wybierze swój własny Zarząd.

W zakończeniu ks. prałat Wroblewski poinformował zebranych o działalności kasy bezprocentowej przy Banku Ludowym, gdzie najbiedniejszym otrzymać mogą bez procentu pożyczkę 50 zł., oraz apelowal o poparcie Kasy, przez udziały lub za pomocą.

Na tem zebranie zakończono.
— Z teatru Kameralnego. Od soboty dn. 27 b. m. codziennie o godz. 8.30 wiecz. grana będzie świetna komedia Marii Jasnorskiej-Pawlikowskiej p. t. „Powrót mamy” z Haliną Gallową w roli głównej.

W niedzielę d. 28 i w poniedziałek d. 29 b. m. codziennie po dwa popołudniowe przedstawienia, o godz. 3.30 i 5.45 — komedii muzykalnej „Jim i Jill”. Wieczorem „Powrót mamy”.

Wymówienie żydom kontraktów na prawo zajmowania straganów

Do Warszawy przybyła delegacja drobnych kupców z Częstochowy, Garwolina, Nowego Dworu oraz z całego szeregu miast Wołynia i Wileńszczyzny. Delegacja zawiadomiła swoje władze centralne, że zarządy tych miast rozesłały wymówienia kontraktów na zajmowanie straganów i miejsc sprzedażnych na jarmarkach i bazarach.

W motywach wymówienia zarządy miejskie podały, że chodzi o reorganizację bazarów i jarmarków. Jak oświadczyły delegacje, są one w posiadaniu wiadomości z „wiarogodnych źródeł”, że kontrakty na prawo handlowania na targowiskach i bazarach już więcej żydom udzielane nie będą.

W związku z powyższym centralne władze organizacyj kupieckich zgłasza się do pana premiera, ministra spraw

wewnętrznych, ministra skarbu i ministra przemysłu i handlu.

— **Nocne dyżury aptek.**
W nocy z dnia 27 na 28 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — I-sza Al. nr. 14, p. Otrębskiego — ul. Wileńska Nr. 18.

W nocy z dnia 28 na 29 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Kozankiewicza i Frydęgo, III Al. 50, p. J. Pogorzelskiego, Narutowicza nr. 44.

W nocy z dnia 29 na 30 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Szostakiewicza — Nowy Rynek Nr. 6, p. Bujakowskiego — Al. Wolności 37.

— **Poszukiwania Konsulatu Polskiego.**
Dnia 30.VII.33 r. Kwiatkowski Marian ur. 20.VII.1882 r. żonaty z Janiną Kwiatkowską uł.14.VII.1896 r. mający 4 dzieci (Wacława, Stanisława, Władysława i Andrzejkę (Andrika) będąc w służbie u de Marce w Carlepoint (Oise) Francja, stał się ofiarą wypadku. Kwiatkowski po wypadku powrócił do Polski. Obecnie Konsulat Generalny R. P. w Paryżu poszukuje Kwiatkowskiego, gdyż wytoczył sprawę o odszkodowanie w sądzie cywilnym.

Z Sądu Okręgowego

Proces o rozruchy w Kłobucku.

Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę mieszańców m. Kłobucka niejakich: Alojzego i Józefa Kędziorów, Jana i Feliksa Falonów, którzy 27 stycznia b. r. brali udział w zbiegowym publicznym, które wspólnie siłami dopuszczali się gwałtownych zamachów na żydów, mieszańców Kłobucka i ich mieniu bijąc tychże oraz wybijając szyby.

Zajęcia rozpoczęły się wieczorem i w rezultacie zostało wybite kilkanaście szyb, połamano ramy okienne i poturbowano przechodniów.

Jeden ze świadków, a mianowicie Zyskind Majerczak tak się przeobraził półgodzinnej awantury w Kłobucku, że w „obawie” o swoje życie wyprzedził się nawet z Kłobucka.

Po zeznaniach świadków prokurator Hausbrandt zażądał surowego ukarania oskarżonych.

Sąd skazał Józefa Kędziora na 1 rok więzienia, Alojzego Kędziora i Jana Falona po 8 miesięcy więzienia, a Feliksa Falona i Józefa Wysockiego po 6 miesięcy więzienia. Od wszystkich oskarżonych zasądzone zostało powództwo cywilne w sumie 271 złotych.

Agitacja komunistyczna w pociągu

„IKC.” donosi: W sobotę pociągiem zdążającym z Warszawy przez Częstochowę do Krakowa, a przybywającym do Krakowa o godz. 6.50, jechała liczna wycieczka t. zw. „czerwonych harcerzy”. Uczestnicy tej wycieczki mieli ze sobą liczne czerwone sztandary i zachowywali się hałaśliwie i prowokująco wobec innych podróżnych.

Dość należy, że cała wycieczka w ciągu drogi była niezwykle głośną demonstracją na rzecz komunizmu. „Czerwoni harcerze” śpiewali wielokrotnie „Trzecią Międzynarodówkę” i inne pieśni, w których podkreślano dążność do rewolucyjnego obalenia istniejącego porządku rzeczy. Na tem się nie skończyło. Uczestnicy wycieczki w przejeździe przez okęgi robotnicze, zwłaszcza Zagłębie Dąbrowskie wznosili okrzyki o charakterze wybitnie antypaństwowym i wywrotowym.

Pasażerowie jadący w wagonach, w których pomieszczono wycieczkę, wobec przewagi rozgaitowanego elementu młokosów musieli zachowywać się biernie. Znamieniem jest, że kiedy jeden z pasażerów zwrócił się do pełniącego na dworcu służbę posterunkowego, zwracając mu uwagę na zachowanie się członków wycieczki, ten uchylił się od interwencji (!!). Tego rodzaju zachowanie się organu bezpieczeństwa wobec wyrotowej agitacji, jest niezrozumiałe i budzi poważne zastrzeżenia.

Świadkowie tej niezwykłej demonstracji podkreślali z oburzeniem fakt, że władze dopuściły do tego rodzaju demonstracji i agitacji komunistycznej. Należało bezwarunkowo położyć kres niepoczytalnym wyrykom rozgaitowanych młokosów.

— **Kłopoty z prawcem.** Moszczyński Władysław, ul. Prosta 14, zameldował w policji, że w maju r. b. dał Janowi Sowie, zam. ul. Narutowicza 67, 3 metry materiału na garnitur, wartości 35 zł, z których Sowa ubrania nie uszył, a materiał przywłaszczył.

Kino „LUNA”
Dziś w sobotę nieodwołalnie poraz ostatni **„NIE CHCĘ WIEDZIEĆ KIM JESTES”**.
W niedzielę **„DODEK NA FRONCIE”** z Adolm DYMZA.
Premiera z filmu **„Poczetek seansów o godz. 6-jej, w niedzielę i święto o 3.30, ostatni seans o 10-jej wtecz.”**
Tylko jeden poranek w poniedziałek dnia 29 czerwca o godz. 12.30 **„Nie chcę wiedzieć kim jesteś”**

Tropikalne upały

dużo będą trwały.

Fala silnych upałów, które ogarnęły nie tylko całą Polskę, lecz w ogóle Europę centralną, utrzyma się w tem samym napięciu co najmniej do pierwszych dni lipca. Nie zanosi się na obniżenie temperatury, ponieważ Europa znalazła się w pasie wyżu barometrycznego, posuwającego się bardzo wolno ku wschodowi.

Łącznie z tropikalnym ciepłem, idzie serja silnych wyładowań elektrycznych, w postaci burz kłódkich, ulewnych, lecz nie przynoszących ochłody, wręcz przeciwnie wzmagających parność powietrza wskutek silnego parowania wilgoci.

Kronika sportowa

Naprzód — Orle. Dziś w niedzielę, o godzinie 17.30 na boisku miejskim Zawodzie odbędą się bardzo ciekawe zawody piłki nożnej o wejście do kl. A między R. K. S. „Naprzód” z Radomia a K. S. „Orle”. Jako przedmec powyższych zawodów odbędzie się spotkanie o mistrzostwo kl. C o godz. 15.30 między K.S. Orleta—K.S. Sparta.

Regaty wioślarskie na przystani L.M.K. w niedzielę dnia 28 czerwca 1936 r. odbędą się o godz. 15-jej na przystani wioślarskiej L.M.K. przy ul. Narutowicza 45 (wejście obok fabr. „Warta”) wielkie regaty wioślarskie z następującym programem: Klasa I: odległ. 800 mtr. żałogami (sternik i 2 wioślarzy) łodzie półpalkodenne. Klasa II: odległ. 400 mtr. dla pań — kajaki jednoosobowe. Klasa III: odległ. 400 mtr. dla pań kajaki jednoosobowe. Klasa IV: odległ. 400 mtr. specjalny bieg dwuosobowy kajaków dla drużyn harcerskich. Klasa V: odległ. 2.400 m. dla pań — kajaki jednoosobowe. Klasa VI: odległ. 800 m. dla uczniów szkół średnich klas VI-VII-VIII kajaki jednoosobowe (nagrody specjalne).

Dla zwycięzców w poszczególnych konkurencjach wioślarskich, wyznaczone są cenne nagrody, żetony i dyplomy. Podczas regat przegrzywać będzie orkiestra.

Wycięgów kolarskich o mistrzostwo miasta Częstochowy. W ub. niedzielę 21 b. m. odbyły się wycięgi kolarskie o tytuł mistrza m. Częstochowy na dystansie 100 km. na trasie Kawodrza Dolna—Herby śl.—Zydlin—Kawodrza. Do zawodów stanęło 16 zawodników z miejscowych klubów: —Victorji, Stradom i C.T.C.

Pierwszy przybył na metę, uzyskując mistrzostwo m. Częstochowy, — Gabarski Zbigniew w czasie 3 godz. 13 min. z C.T.C. przed Sochańskim Zenobijuszem z C.T.C. o gumie; 3-ci — Wolnik Bol. z C.T.C.; 4-ty — Radwański Zdzisław, mistrz sekcji kol. z Victorji; 5-ty — Radecki z K.K.S. Stradom i 6-ty — Trzyniewicz Jan z C.T.C.

Maks Schmelling odrzuca pomętne propozycje reklamowe. Po swoim wspaniałym zwycięstwie nad czarnym bokserem Louisem, Maks Schmelling zdobył sobie w Ameryce olbrzymi rozgłos. Nazwisko jego dla celów reklamowych pragnie wyśyskać szereg firm radiowych, przemysłowych i oraz scena teatralna.

Pewien kabaretowy teatr w Nowym Jorku proponuje Schmellingowi 150.000 dolarów za kilka gościnnych występów. Radio proponuje mu wygłoszenie kilku odczytów doskonale opacanych. Pewna owocarska firma w Rio Grande gotowa jest ofiarować bokserowi ćwierć swolich tegorocznych zbiorów w zamian za narwanie imieniem Schmellinga najnowszego produkowanego przez nią napitku.

Wszystkie te propozycje Schmelling odrzucił, zdecydował wrócić do kraju dla prowadzenia przygotowań do wrześniowego meczu o mistrzostwo świata.

Zarząd Grouz. Str. Nar. w związku z obchodem „Święta Morza” wzywa wszystkich wyśyskich członków na zbiórkę w poniedziałek, 29 b. m. na godz. 7.30 rano do lokalu przy ul. Al. Wolności nr. 18.

ROZJAANIA I przepięty błęd kolor wosom n a d a j e tylko oencja rusiankowa „ORION” 711

DO SPRZEDANIA parija wyki stawiej letniej Zgłoszenia folwark Wzrocowa, poczta Cegstochowa nr. 4. 0863

DO WYNAJECIA trzy i dwa pokoje z kuchnią, słończne, z wygodami, ul. Waszyngtona nr. 23 — dozorca wkazuje. 1848

KUPIE planto używane, ulica Chłopińskiego 106, 2051

MAJATEK PODLESIE, stacja i poczta Koniecpol, tel. 20, przyst. kolejn. 4 km. 4 z 1/2 do t. z. Konia, poloważenie, karczwa, to s. a. a. karczwa. Posiki ciejokrota. 2067

POKOJ z kuchnią, nowoczesne urządzenie, i piętro, do wynajęcia od 1-go lipca, ul. Focha nr. 25. 2065

UNIEWIADZA SIĘ zgubiony weksel pl. 1 marca r. b. na sumę pl. 100 — wystawiony przez Stanisława Pocztańskiego, dany Ameli Kosińskiej. 2068

SKLEP spoczywcy z powodu wyjazdu sprzedam, ul. gen. Dąbrowskiego nr. 29. —

MOTOCYKL „Puch” do sprzedania, Aleja Wolności nr. 16. Dozorca. Telef. nr. 17-33

WALIZY we wszystkich wielkościach, przybory podróże oraz akcesoria galanterji poczta A. Pichochł, II-ga Aleja 31. Wyrob własny. Ceny niskie.

SPRZEDAM tanie parcele na Lisiecu, Wiad. sklep „Cmielów”, II Aleja nr. 42. 2054

AKUSZERKA S. Garburukowa przyjmuję — udziela porad, Aleja Wolności 33, tel. 10-21. 2083

BUDKA do sprzedania lub wydzierżawienia, ul. Kiedrzyńska nr. 37. 1851

BUDKA do wydzierżawienia, — ul. Waszyngtona nr. 36. Wiad. ul. św. Barbary nr. 2, Ciesielski, 2071

DLA P. P. PIEKARZY szufita, lufia, szwyber, świeczniki, klapy nowocześnie, Czeszochowa, ul. Nadzeczna 13, M. Miłowski, 2081

HOMEK dwa pokoje, kuchnia, z powodu wyjazdu sprzedam tanio, Zaczisze, ul. Lesna nr. 11. 1857

DOM nowy z bał. z placem, do sprzedania za cenę: zł. 1,050, Wiadomość, ul. Lwowska nr. 1, Stanisław Korkuskiński, 1859

DOM parterowy przy ul. Ogrodowej do sprzedania, — Aleja 73 m. 3, Drogosz, —

DOM sprzedam — 9 ubikacji i morga ziemi, ul. św. Rocha nr. 96. 1869

DOM z placem do sprzedania na Lisiecu, Wiadomość, ul. Kordeckiego nr. 12, Wróbel, 1878

DO SPRZEDANIA domek, Zawodzie, 2-ga Kamienica nr. 15. 2096

DO SPRZEDANIA dwa domy: 1 w Koniecpolu przy rynku, 2-gi w Guszynie w Górnym, na dalszej stronie handlu, Wiadomość w Guszynie Husarczyk, 2082

DO SPRZEDANIA plac na Stradomiu przy ul. Sabinowskiej nr. 109. Dojazd autobusem na miejsce placu. 2075

DO WYNAJECIA dwa pokoje z kuchnią, słończne, na I piętrze i utedrywa 3-go Maja 16. Wiadom. u Gosodyn, —

DO SPRZEDANIA dwa domki nowe, ulica Lipowa 18, Ost. Gross. —

DO SPRZEDANIA dwa domy duża tanio, na dogodnych warunkach, jeden na ul. Wieluńskiej nr. 28, bez lokatorów, — Wiadom. ul. Dąbrowskiego nr. 20, Głogowski, 1871

DO SPRZEDANIA dom z ogrodem, Stary Lisiniec nr. 11, Z. Krupa —

DO WYNAJECIA na parterze cztery pokoje z kuchnią, z wszelkimi wygodami, w nowym domu, strona poludniowa, Waszyngtona 28

DO WYNAJECIA 1, 2, 3 i 4-pokojowe mieszkanie z wygodami, ul. Waszyngtona nr. 24. —

GOSPODARSTWO rolne, z lasem, 12 morg, z inwentarzem martwym na Woli, Wiad. ul. Bór nr. 15, w sklepie. 2077

HANDEL WINI WÓDEK sprzedam zaraz z towarami, urządzeniem w dobrym punkcie. — Oferty do Sklepu „Gońca” pod „Dobry zysk”. 1873

KUPIE cegły i wapno, ul. Dąbrowskiego nr. 21, właścicielka. 1877

ŁÓZKO z materacem, formierowane, ciemny orzech, sprzedam tanio, ul. Kiedrzyńska nr. 80. 2090

MALY POKOJ ładnie umeblowany, z oddzielnym wejściem do wynajęcia, ul. Dąbrowskiego 15 m. 1, właśc. domu. 2092

MASZYNE do szycia sprzedam, bębnowa. — Guszyn Góra nr. 105. 2088

NA SZOSIE Złoty Potok — Czeszochowa zgubiono dekoracje oraz statwy, Łaskawoże znaleźć uprasza się o zwrot za wyrażeniem — Rynek Wieluński nr. 4. 2080

ODNAJME pokój, oddzielne wejście utrzymanie, ul. Lisiniecka 24, za Kłazetorem, —

OKAZJONIE na Zaczisze dom sprzedam, 6 ubikacji i sklep, ul. Lamcha nr. 5, Wiad. Szewczyk, 1884

DOM 16 ubikacji, w tem sklep, ogród, skanalizowany — do sprzedania z powodu choroby za 25,000 zł. — Wiad. ul. Chłopińskiego nr. 162, sklep, 0868

KAWIARNIE z ogrodkiem, dobrze posprężona, na dogodnych warunkach odstąpię. — Oferty do Sklepu „Gońca” pod „Kawiarznią” —

MASZYNE Singera, kółka, szafki nocne i inne drobniaki sprzedam, Aleja Wolności nr. 43 m. 10. 1897

PANIE o miłej prezencji, ponad 22 lat, zostana przyjęta na stałą posadę, Zgłaszać się ośobiście z dowodami dnia 30 czerwca, we wtorek, ul. III-a Aleja nr. 53 m. 4 od godziny 11-tej do 14-tej. —

PAMIĘTAJ, że najlepiej widziela zamąż tylko przez Biuro Matrymonialne „Radość” — Czeszochowa, ul. Dąbrowskiego nr. 11, tel. 25-62. 1863

PORZECZKI do sprzedania, ul. Chłopińskiego nr. 31/33. 2087

SKLEP spoczywcy do sprzedania, ul. Kordeckiego 1.

PLAC do sprzedania, młode drzewa owocowe i kraswy, przy ul. Piastowskiej, Wiadom. ul. 1-go Maja nr. 27, piwiarnia.

POKOJ z oddzielnym wejściem do wynajęcia, ul. Ślaska nr. 6 m. 2, Lewandowscy

POKOJ z kuchnią do wynajęcia, ul. Chłopińskiego nr. 162

POKOJ z kuchnią, z wygodami, do wynajęcia od zaraz przy ul. Piastowskiej 93 (dom skanalizowany).

POKOJ umeblowany do wynajęcia, ul. Staszica nr. 2/6, gospodarz. 2085

POKOJ sklep spoczywcy z towarami, urządzeniem tanio, ul. św. Rocha nr. 31. —

KORFETTYOR student — udrził przez wakacje uczniom słabiej nauki łaciny, francuskiego, matematyki, lub przygotuje do egzaminu. Polecenia profesorów. Warniki przystępne. Zgłoszenia 3-go Maja nr. 14, mieszkanie profesora, między godz. 9 — 12 i 14 — 17, lub Sklepu „Gońca” pod „Nauka”. 2816

SPRZEDAM sklep spoczywcy z powodu wyjazdu, ul. Bór 27

KAFLE Czeszochowskie, Matkowskie oraz żelazto do pieców i kuchni, cegła ogniotrwała, piwty piekarskie po cenach fabrycznych M. Nowicka, ul. Narutowicza nr. 26. 2816

DWA POKOJE z kuchnią, z wygodami, od 1 sierpnia do wynajęcia, ul. Zgody nr. 15. —

DWA POKOJE z kuchnią, z wygodami, do wynajęcia, ul. Chłopińskiego nr. 51, Wiad. u gospodarza. 1882

DWA POKOJE z kuchnią i jeden pokój z kuchnią do wynajęcia, ul. Dembińskiego nr. 32. —

POTRZEBNY skrzypek i harmonista. Zgł. Pływalnia „Baityk”, ul. Kordeckiego nr. 52. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

MEBLE NOWOCZESNE kupisz w chrciejciańskiej firmie A. Gliński, Aleja 12. Korzystnie! Ceny najniższe! Wybór duży! Obsługują Sz. Klientów aż 50.

DWA POKOJE z kuchnią i trzy pokoje z kuchnią, z balkonem, i piętro, z wygodami, do wynajęcia, ul. Dąbrowskiego nr. 11. 1849

POTRZEBNY chłopiec lub dziewczyna do pracy w gospodarstwie, ul. św. Barbary 89

SKLEP spoczywcy — kolonialny do sprzedania pod Jasną Górą, Kordeckiego 10. —

SKLEP spoczywcy do sprzedania z powodu choroby męza, Zgłoszenia Sklepu „Gońca”. 2091

SKLEP z mieszkaniami w śródmieściu, nadający się na każdy interes, do wynajęcia, ul. Ślaska nr. 27. —

SPRZEDAM tanio maszynę Singera, bębnowa, Wiadomość u dozorcy — Aleja Kosciuszki nr. 25. 1890

SPRZEDAM sklep rzemieślny, na ul. Waszawskiej nr. 37, nadający się na każdy interes. Wiadom. ul. Targowa nr. 5, u dozorcy. —

SPRZEDAM sklep spoczywcy z towarami, urządzeniem tanio, ul. św. Rocha nr. 31. —

KORFETTYOR student — udrził przez wakacje uczniom słabiej nauki łaciny, francuskiego, matematyki, lub przygotuje do egzaminu. Polecenia profesorów. Warniki przystępne. Zgłoszenia 3-go Maja nr. 14, mieszkanie profesora, między godz. 9 — 12 i 14 — 17, lub Sklepu „Gońca” pod „Nauka”. 2816

PRAWNICZYB porad udzielę B. sędzia od godz. 3 — 5, ul. Wieluńska nr. 11. 1876

SIODŁO tylna motocyklowa, używana kupię w dobrym stanie. Zgłoszenia do Sklepu „Gońca” pod „Siodło motocyklowe”. —

SKLEP w dobrym punkcie do sprzedania, Wiadomość w „Renomie”. 1868

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POTRZEBNY pracownik na asztuce do krawca, ul. Kiedrzyńska nr. 16. 1887

POSZUKUJEMY zastępcy do sprzedaży „Warszawskiego Skrowidła Brantowego” — Kaucja gotówkowa zł. 80. — Emeryci państwowi mają pierwszeństwo. Zgłoszenia: — Agencja Wschodnia, Warszawa, Nowy Świat 16. 0672

4 POKOJE LUB 5 z wygodami, zaraz do wynajęcia, Koparnika 21

2 POKOJE z KUCHNIĄ ciepłe, słończne do wynajęcia. Okolica dworca kolejowego, ul. Przemysłowa nr. 13/15. Dozorca wkazuje. 1896

BUDKA z oświetleniem elektrycznym na rogu ul. Kiedrzyńskiej i Warszawskiej do sprzedania. — Wiadom. ul. Kiedrzyńska nr. 1 m. 1. 2105

DO WYNAJECIA mieszkanie, ul. Wolna 4. —

MEBLE wszelkiego rodzaju, duży wybór wspaniale najtaniej i najkorzystniej i kupisz w firmie A. Gliński, Aleja 12, Esz. od 1885

DO WYNAJECIA pokój umeblowany dla pojedynczej osoby, ulica Dąbrowskiego 28 m. 7. —

BUDKA galanterijna, okazyna, do sprzedania na Ryku Narutowicza. Wiadom. ul. Narutowicza nr. 3, piwiarnia. 2123

DO WYNAJECIA dwa pokoje z kuchnią, ul. Janogórska nr. 35 (na facycie), Wiadom. u dozorcy. 2109

KAMIENICA nowa, kompotowa, 52 ubikacje, dochód 14,500 zł. cena 120,000, wpłata 65,000. Kamienica nowa kompotowa, dochód 12,500 zł. cena 95,000, wpłata 65,000. Kamienica nowa, 34 ubikacje, ogród, dochód 5,000 zł. cena 38,000, wpłata 16,000. Kamienica nowa, dochód 4,400 zł. cena 33,000 zł. wpłata 22,000. Kamienica nowa 14 ubikacji, niewykończona — 22,000 zł. Kamienica nowa, 3-piętrowa, dochód 7,400 zł. cena 72,000, wpłata 50,000. Kamienica nowa 20 pokoi, dochód 3,800 zł. cena 33,000. Dom nowy 6 ubikacji — z wygodami, piękny ogród, cena 2,000 zł. wpłata 16,000. Plac przy ul. Focha, 8,000 zł. oraz wielki wybór większych i mniejszych nieruchomości poczta do sprzedania Sierkiewic, Czeszochowa „Renoma” Aleja nr. 21. Dyskrecja na żądanie zapewniona, nowe zgłoszenia przyjmują bezpłatnie. Prowizja minimalna. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

„A JEDNAK przeprowadzi miejscowe i zamieszkie oraz pakowania mebli fachowo i tanio ukutecceni tylko Kantor Przewozy M. Koszowski, ul. Orzechowiskiego 3 (dawniejsza ul. Stanisława nr. 5). — Tel. 13-37. 2116

BAR-PIWIARNIE sprzedam tanio — zaraz ul. Dąbrowskiego nr. 1. —

BUDKA z oświetleniem elektrycznym na rogu ul. Kiedrzyńskiej i Warszawskiej do sprzedania. — Wiadom. ul. Kiedrzyńska nr. 1 m. 1. 2105

DO WYNAJECIA mieszkanie, ul. Wolna 4. —

MEBLE wszelkiego rodzaju, duży wybór wspaniale najtaniej i najkorzystniej i kupisz w firmie A. Gliński, Aleja 12, Esz. od 1885

DO WYNAJECIA pokój umeblowany dla pojedynczej osoby, ulica Dąbrowskiego 28 m. 7. —

BUDKA galanterijna, okazyna, do sprzedania na Ryku Narutowicza. Wiadom. ul. Narutowicza nr. 3, piwiarnia. 2123

DO WYNAJECIA dwa pokoje z kuchnią, ul. Janogórska nr. 35 (na facycie), Wiadom. u dozorcy. 2109

KAMIENICA nowa, kompotowa, 52 ubikacje, dochód 14,500 zł. cena 120,000, wpłata 65,000. Kamienica nowa kompotowa, dochód 12,500 zł. cena 95,000, wpłata 65,000. Kamienica nowa, 34 ubikacje, ogród, dochód 5,000 zł. cena 38,000, wpłata 16,000. Kamienica nowa, dochód 4,400 zł. cena 33,000 zł. wpłata 22,000. Kamienica nowa 14 ubikacji, niewykończona — 22,000 zł. Kamienica nowa, 3-piętrowa, dochód 7,400 zł. cena 72,000, wpłata 50,000. Kamienica nowa 20 pokoi, dochód 3,800 zł. cena 33,000. Dom nowy 6 ubikacji — z wygodami, piękny ogród, cena 2,000 zł. wpłata 16,000. Plac przy ul. Focha, 8,000 zł. oraz wielki wybór większych i mniejszych nieruchomości poczta do sprzedania Sierkiewic, Czeszochowa „Renoma” Aleja nr. 21. Dyskrecja na żądanie zapewniona, nowe zgłoszenia przyjmują bezpłatnie. Prowizja minimalna. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

POKOJ z balkonem, do wynajęcia — Rynek Wieluński nr. 9. —

To nie jest takie niewinne

Katowicka chrześcijańsko-narodowa „Polonia”, ocenając ostatnią debatę sejmową nad projektem nowego pełnomocnictwa dla Prezydenta polemizuje z poglądem, jakoby debata ta była tylko niewinnie jałową gadaniną.

„Ale niestety, to gadanie nie jest tak niewinne. Wyroby panów posłów dostają się do opinji publicznej. A w wywodach tych święci wyrost orgji jakąż manja reformatorska.

Jakie ten stek niedowarzonych pomysłów nieprzemysłanych projektów, czynię musi spustoszenia w głowach ludzi prostych, niedokształconych, od lat biedujących, wycełujących z taką tęsknotą i wśród tylu cierpień lepszego jutra?

I tego wszystkiego wysłuchuje rząd, który wyjął Stronictwo Narodowe i PPS, dla których nie ma być miejsca w obozie, organizowanym pod hasłem obrony państwa. Przecież przedstawiciele PPS, w poprzednich sejmach, to wzór umiarkowania, taktu, a przedewszystkiem rozumu, wo bec tych banialuk, ale banialuk niebezpiecznych.

Kiedy skończy się to balamuctwo sejmowe? Komu to potrzebne? POCO na to traci się miliony. Kiedy się znajdzie wreszcie rząd, który z odwagą przysna, że pomysłuj, p. Sławka nie zdąży egzaminu życia?”

POSZUKUJE lokalu na sklep w dobrym punkcie. Zgłoszenia do Sklepu „Gońca” pod „21.18”. —

POTRZEBNY jest pracownik fryzjerski damsko-męski. Warunki: prozą się zgłaszać listownie: Koniecpol, Rynek nr. 2 — F. Adamowicz. —

DR. MED. BIELSKI JER

Bezpośrednie połączenie

naszej Warty z morzem

Kanał Warta - Gopło - Wisła

BUDOWA PRAWDZIWE RZECZOWYCH INWESTYCJI DLA KRAJU MA ROZPOCZĄĆ SIĘ JUŻ W JESIENI

Zagadnienie rozbudowy dróg wodnych jest dla życia gospodarczego i politycznego państwa nie mniej ważne, aniżeli kwestia racjonalnych uzupełnień w sieci dróg bitych i żelaznych. Aczkolwiek kolejnictwo i drogi bite wysuwają się na pierwszy plan w ogólnej sieci połączeń śródlądowych, to przecież drogi wodne mają do odegrania swoją specyficzną rolę.

Jeżeli obrót przewozowy na drogach wodnych wykazuje, mimo najróżniejszych niedogodności tendencję zwykłą, to dlatego, że przy większych odległościach przewóz wodą jest znacznie tańszy, aniżeli koleją, a barki przyciągają bezsprzecznie większe jednostki transportowe, aniżeli kolej. Względnie strategiczne są niemniej ważne. W razie wojny śródlądowe drogi wodne spełniają swoje zadanie przez odciążenie dróg żelaznych i oszczędność na materiałach opałowych. Dla przykładu przytoczyć można, że w czasie wojny światowej nieocenione usługi oddała Niemcom żegluga rzeczna na Dunaju, łącząc je z sojusznikami wschodnimi.

Doniosłość znaczenia śródlądowej żeglugi pozwala pojąć wzrastające zainteresowanie tą kwestią. Niestety, brak funduszy nie zezwala na przeprowadzenie wszystkich koniecznych robót. — Przypuszczalnie należy, że dotacje z Funduszu Pracy dla zmniejszenia bezrobocia przyspieszą rozpoczęcie koniecznych prac.

Brak połączenia z morzem.

Główną arterią wodną Wielkopolski jest Warta, której wody znajdują ujście w morzu drogą przez Odrę. To też ciężenie żeglugi wielkopolskiej w kierunku Szczecina jest, ze względu na brak bezpośredniego połączenia wodnego Poznania z polskim morzem, rzeczą zupełnie zrozumiałą. Ruch żeglugowy na trasie Warta — Odra — Szczecin był do niedawna bardzo ożywiony. W ostatnich jednak latach ruch wodny na Warcie doznał tak poważnego zahamowania, że w chwili obecnej prawie już o nim można być nie może. Przedewszystkiem hamująco podziałał niski stan wód, właściwy cios jednak wymierzył żegludze na Warcie cios nowa polska polityka eksportowa, która zresztą zupełnie słusznie starała się cały eksport, idący dawniej drogą wodną na Szczecin, skierować na Gdynię. Podobnie przedstawia się sprawa z cukrem. Jeszcze dwa, trzy lata wstecz eksportowano cukier prawie ze wszystkich cukrowni wielkopolskich drogą Warta — Odra, dzisiaj przeniósł się, dzięki odpowiedniej polityce taryfowej P. K. P. ośrodek eksportowy dla cukru ze Szczecina do Gdyni, gdzie już dzisiaj poważnej firmy krajowej mają swoje specjalne magazyny. Cukier wielkopolski kieruje się obecnie w przeznaczonej mierze drogą przez Notec i Wisłę do Gdańska i Gdyni.

Jedną z najważniejszych pozycji w transporcie towarowym na Warcie stanowi zboże oraz wszelkie przemiany. — Jednakże i tutaj panuje w chwili obecnej zupełny spokój, spowodowany brakiem podaży zboża na eksport; wpływają na to szczupłe zapasy, oraz przetrzymywanie zboża w oczekiwaniu zwykłej ceny. Warunki te spowodowały, że polscy cynrowcy przemieśli się na Wisłę, a dla przewozu towarów na Szczecin kontraktuje się każdorazowo, w miarę potrzeby, barki niemieckie. Zmiany sytuacji, oraz rozwiązania problemu oczekuje żegluga na Warcie od zmiany taryfy dowozowej P. K. P. do Poznania, czego, ze względów wyżej wyluszczonej, jednakże spodziewać się nie należy, oraz od odpowiedniego połączenia wodnego Poznania i Warty z Wisłą.

Niezależnie od wysunięcia tych postulatów starał się Poznań o wykorzystanie Wisły dla swych potrzeb transportowych. Przejście z Warty na Notec jest o tyle utrudnione, że rzeki te zbiegają się już na terenie Niemiec, co wymaga specjalnych umów tranzytowych.

Wszystkie te niedogodności i niedociągnięcia sprawiają, że sfery zainteresowane coraz bardziej nalegają, by stwo-

żyć jakieś bezpośrednie połączenie wodne Warty z Wisłą.

Przez Gopło, Notec i Brdę.

To też od dłuższego już czasu opracowywano plan połączenia Warty z Wisłą, plan, który w ostatnim czasie dojrzał. Mianowicie powzięto decyzję przekopania kanału od Warty pod Koninem poprzez Gopło i Górną Notec do Brdy i Wisły.

Trasa tego połączenia wodnego poprowadzona będzie od Morzysławia pod Koninem do Gosławic; stamtąd poprzez jeziora Gosławickie, Ślesiańskie i kilka innych mniejszych do Gopła, a stąd Górną Notecią do kanału bydgoskiego. — W środku pobudowane będą trzy śluzy, które będą miały za zadanie regulację stanu wód; wody jezior będą zasilały kanał w obu kierunkach. Ponieważ na całej prawie trasie (za wyjątkiem odcinka pomiędzy Morzysławiem a Gosławicami) istnieją już połączenia wodne, prace ograniczą się do uregulowania tych wód, a nowy przekop obejmie przestrzeń ca. 17 km. Koszty budowy wyniosły 5 do 6 milionów złotych, które pokryją: Fundusz Pracy oraz czynniki zainteresowane, t. zn. instytucje, w których obrębie prowadzić będzie trasa nowego kanału. Sprawa budowy kanału znajduje się obecnie w Ministerstwie Komunikacji w opracowaniu końcowym. Do budowy przystąpi się w jesieni b. r., a najpóźniej na wiosnę 1937 r. Czas trwania budowy trudno narazie określić, gdyż

założono to będzie od ilości zatrudnionych robotników oraz od kwoty przyznanych kredytów. Należy się z tem liczyć, że kredyty nie będą zbyt sęte; a tych też względów projektuje się tymczasową budowę kanału o mniejszej szerokości (ca. 25 metrów). Przy wyznaczaniu szerokości kierowano się również tem, by nowy kanał przystosować do maksymalnej żeglowności Górnej Noteci, której wody zezwalają na ruch żeglugowy dla bark do 250 tonn. Zaznaczyć trzeba, że istnieje już projekt poszerzenia kanałów, lecz uzależniono to jest od wysokości przyznanych kredytów.

W związku z budową nowego kanału zapoczątkowano już w roku bieżącym regulację Warty na odcinku od Koła do ujścia Prosnicy. Również i Prosnica czeka na regulację swojego koryta; prace te dałyby połączenie wodne dla Kalisza z Poznaniem oraz nowym kanałem. Takich samych prac wymaga Górną Brdę; chodzi tutaj nie tyle o użegłownienie, ile o uszluszenie rzeki dla drzewa z lasów państwowych.

Warta na terenie Wielkopolski nie wymaga specjalnych inwestycji; prace ograniczają się do konserwacji, która polega na naprawie względnie nowej budowie t. zw. ostróg, albo poprzeczek. Poprzeczki te służą dla utrzymania żeglowności; zwięzają one koryto do właściwej szerokości oraz przyczyniają się do utrzymania potrzebnej głębokości koryta.

W związku z oczekiwaniem otwarcia nowego połączenia wodnego z Wisłą Poznań przygotowuje się do przejścia nowej roli. Mianowicie magistrat m. Poznania ma zamiar w najbliższym czasie przystąpić do zmiany koryta (czyli bieru) Warty i wybudowania nowego portu, który byłby wyposażony w nowoczesne środki techniczne dla usprawnienia przeladowywania, co wpłynęłoby, bardzo korzystnie na usprawnienie ruchu przewozowego i rentowność żeglugi. A. Z.

Do którego sądu iść ze skargą

Wnosząc sprawę cywilną t. zw. pozew cywilny, którego przedmiotem są roszczenia prywatno-prawne, np. o zwrot pożyczki, o alimenty, o wynagrodzenie za pracę; odszkodowanie i t. p. musi zastanowić się nad trzema pytaniami:

- 1) czy ma odpowiednie zasoby pieniężne na prowadzenie sprawy;
- 2) czy pozew ma wnieść sam, czy przez adwokata;
- 3) do jakiego sądu sprawę wnieść należy, do grodzkiego, czy okręgowego oraz w której miejscowości, czyli jaka jest właściwość rzeczowa sprawy i jaka jest właściwość miejscowa.

Stwierdzenie jaka jest właściwość rzeczowa sprawy decyduje o tem, czy pozew skierować należy do sądu grodzkiego czy do okręgowego. Właściwość ta tak normuje nowy polski Kodeks Postępowania Cywilnego:

Do właściwości sądu grodzkiego należą sprawy:

- 1) ze względu na wartość przedmiotu sporu: a) sprawy majątkowe, jeśli ta wartość nie przekracza tysiąca złotych; b) sprawy działowe, jeśli wartość przedmiotu działa nie przekracza 50,000 zł.
- 2) bez względu na wartość przedmiotu sporu: a) sprawy o ojcostwo nieślubne, i o roszczenie pozostające w związku z ojcostwem nieślubnym; b) sprawy najmu, o naruszenie posiadania.

Do właściwości sądów okręgowych należą sprawy:

- 1) dla których nie są właściwe sądy grodzkie.
- 2) bez względu na wartość przedmiotu sporu: a) sprawy o prawa majątkowe; b) sprawy o wynagrodzenie szkody, jaką wyrządziły organy władzy państwowej lub samorządowej przez działalność urzędową, niezgodną z prawem; c) sprawy ze stosunków, dotyczących używania firmy lub nabycie przedsiębiorstwa handlowego; e) sprawy między zarejestrowaną spółką handlową; f) sprawy z czynności giełdowych; g) sprawy o ochrony patentów, wzorów i znaków towarowych; h) sprawy z czynów nieuczciwej konkurencji; i) sprawy ze stosunku ubezpieczenia z wyjątkiem sporów o zapłatę premji.

Tak się przedstawia właściwość rzeczowa sądów.

Właściwość miejscowa, która daje odpowiedź na pytanie, w której miejscowości należy wytoczyć sprawę reguluje się zasadą, że właściwem miejscem

jest przedewszystkiem ten sąd w Polsce, w którego okręgu znajduje się w pierwszym rzędzie miejsce zamieszkania pozwanego. Natomiast jeśli nie ma miejsca zamieszkania — miejsce pobytu; jeśli nieznane jest miejsce pobytu — ostatnie miejsce zamieszkania.

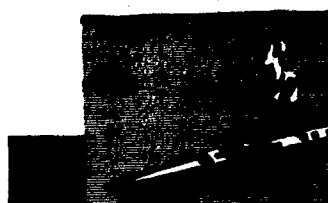
Jest to t. zw. właściwość ogólna w odróżnieniu od właściwości przemiennej, którą jest dowolny wybór sądu przez powoda, ale w dozwolonych przez kodeks granicach. Np. jeśli wierzytelność jest zabezpieczona na nieruchomości położonej w innym okręgu sądowym, niż mieszkanie pozwanego, można wnieść w tej sprawie pozew w jednym lub drugim okręgu.

Zachowanie się podczas upałów

Zasadnicze wskazania.

Nie każdemu czas pozwala opuścić mury miast, duszne biura i gorące hale fabryk i hut, aby na wsi szukać wytchnienia i odpochnięcia. Trzeba więc próbować różnych środków, aby sobie uprzyjemnić byt i ochłodzić gorączką rozpalone ciało.

Jak przeciwdziałać upałom? Większość ludzi wydale się, iż najbardziej ochładzającym środkiem jest zimny prysznic lub kąpiel. Tymczasem efekt tych zabiegów jest wręcz odwrotny: ciało w obronie przed zimną wodą rozwija wyższą własną temperaturę i w rezultacie odczuwamy po zimnej kąpeli jeszcze większe gorąco. Chcąc więc ochłodzić się, należy wziąć ciepłą kąpiel, organizm nasz zreguluje na nią ochłodzeniem ciała i obniżką własnej temperatury. Komu zaś i to nie pomaga, może się uciec do skutecznego, a prostego zabiegu ochłodzenia pulsu. Wyciągamy przedramię i trzymamy je pod zimnym strumieniem wody tak, aby woda spływała po arterji pulsacyjnej. Ochłodzona w ten sposób krew krąży dalej po organizmie i ochładza go skolei. Dalej należy też przyjąć z pomocą organizmowi naszemu, który

Jak płatek róży

świeżo i młodociano wygląda cera Pani na wiosnę, słońcu i wodzie — przy stosowaniu pudru roślinnego, sprężonego ze sproszkowanego czoszczek cebulak i jujub, miodowego, przylepającego do skóry, nie zostawiającego porów, o dobranym do kamień cery odcieniu, słowno pudru Abarid.

Puder ABARID

PERFECTION

sam się broni przed skutkami nadmiernego gorąca, wydzielając obficie pot poprzez pory skóry. Lekkie, przewiewne ubranie, a zwłaszcza lekkie tylko osłonięcie szyi i karku, które najbardziej się pocą, oto jeszcze jeden środek pomocniczy w walce z upałem.

Do zasadniczych wskazań podczas stosowania racjonalnego kąpeli słonecznych należy umożliwienie skórze transpiracji, a więc nie wystawiania się na słońcu w ubraniu choćby nawet jasnym, lekkim, lecz tylko w kostiumie kąpielowym. Opalanie się nie należy tylko od naszej dobrej woli i chęci; niektóre rodzaje cery nie poddają się opaleniu, co nie oznacza bynajmniej, by właściciel lub właścicielka podobnej cery nie mieli być zdrowi. Zdolność opalania się jest cechą indywidualną i zależy od pigmentacji skóry. Nie należy spać na słońcu, co spowodować może za sobą osłabienie, bóle głowy, dreszcze.

Po kąpeli w rzecze i na słońcu należy porządnie wypocząć z godzinę lub dwie. Organizm domaga się tego.

Kto chce spędzić dobrze swój weekend lub urlop, nie powinien zapominać o przestrzeganiu tych kilku zasadniczych przepisów.

Liga Morska i Kolonjalna współdziała w rozbudowie naszej siły morskiej.

Kto kocha polskie morze, zapisze się chętnie na członka Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

W szponie owoców

Owoce są bardzo zdrowe. Zawierają witaminy, sole mineralne, ożywcze olejki lotne, soki i cukier gronowy. Spożywając jednak w lecie owoce, należy pamiętać o wskazaniach higieny, aby uniknąć tak częstych wypadków zachorowań i niedyspozycji żołądkowych, zarówno u dorosłych jak i u dzieci.

Owoce, wszystko jedno jakie, należy spożywać tylko dojrzałe; niezapelnienie zaś dojrzały owoc lub nadgryźć jest niestrawny i szkodliwy. Owoce należy opłukać wodą bieżącą przed spożyciem, aby usunąć z ich powierzchni kurz, piasek, oraz wszystko, co się nagromadzi podczas transportu i w sklepie, lub w halach targowych. Owoce zerwane do jedzenia wprost z drzewa wystarczy wytrzeć czystym płótnem.

Owoce powinno się, zwłaszcza gdy chodzi o pestkowe, dobrze zgrzyść i przeżuć, żeby ułatwić trawienie ich. Po wiśniach, agrestie nie należy bezpośrednio pić wody, co może wywołać ostre, silne bóle i kurcze żołądka. Wogóle zaś należy konsumować naraz niewielką porcję owoców, aby nie przeciążać żołądka i nie wywoływać zdarzających się nierzadko dyspepsji. Nie wolno bezwarunkowo połykać pestek wiśni, śliwek etc., gdyż mo- że się to stać powodem ostrych bólów, a nawet doprowadzić do zapalenia ślepej kiszki.

